

SPRAWOZDANIE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ UMK za rok 2021

ZBIORY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ - stan na 31.12.2021 r.

- 1.452.972 książek (w wol.)
- 646.882 czasopism (w wol.)
- 536.736 jednostek zbiorów specjalnych (w jednostkach obliczeniowych) w tym:
 - 14.950 rękopisów
 - 57.655 starych druków
 - 89.127 druków muzycznych
 - 23.312 dokumentów kartograficznych
 - 237.097 dokumentów życia społecznego
 - 86.718 dokumentów graficznych
 - 24.129 materiałów audiowizualnych
 - 8.553 mikroform
- dostęp do zasobów elektronicznych (licencje):
 - 67 baz danych
 - 553.975 książek elektronicznych
 - 33.863 tytułów czasopism elektronicznych

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

- 43.852 zarejestrowanych użytkowników
- 99.000 odwiedzin w Bibliotece
- ponad 221 tys. udostępnień materiałów bibliotecznych (na miejscu i na zewnątrz)
- 400 tys. wol. wydawnictw (książek i czasopism) w wolnym dostępie
- ponad 3 mln sesji w licencjonowanych zasobach elektronicznych,

Udogodnienia dla czytelników

- nowoczesny system biblioteczny, umożliwiający jednoczesne przeszukiwanie zbiorów BU i zasobów dostępnych online lub jednoczesne przeszukiwanie ponad 25 mln zbiorów Biblioteki UMK, Biblioteki Narodowej, Biblioteki Jagiellońskiej i wielu innych,
- zdalny dostęp do zasobów elektronicznych,
- sieć bezprzewodowa EDUROAM i stanowiska komputerowe,
- bezpłatny skaner,
- indywidualne i grupowe miejsca pracy rozlokowane na kilku piętrach budynku Biblioteki, wolny dostęp do kolekcji dziedzinowych,
- Biblioteka otwarta siedem dni w tygodniu.

DIGITALIZACJA ZBIORÓW

- ponad 240.000 zdigitalizowanych obiektów dostępnych w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej,
 - prawie 3 mln wyświetleń obiektów dostępnych w KPBC
- Repozytorium instytucjonalne – ponad 6.400 zdeponowanych publikacji

I. Struktura i organizacja BU	strona 4
II. Finanse	strona 5
III. Gromadzenie zbiorów	strona 6
IV. Opracowanie zbiorów	strona 9
V. Przechowywanie wydawnictw zwartych i ciągłych	strona 14
VI. Zasoby elektroniczne	strona 15
VII. Udostępnianie	strona 18
VIII. Zbiory specjalne	strona 21
IX. Konserwacja zbiorów	strona 28
X. Komputeryzacja	strona 30
XI. Kontrola i selekcja zbiorów	strona 32
XII. Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometr.	strona 32
XIII. Działalność informacyjna	strona 33
XIV. Działalność dydaktyczna	strona 34
XV. Działalność kulturalna	strona 34
XVI. Działalność naukowa i wydawnicza	strona 36
XVII. Granty badawcze	strona 39
XVIII. Współpraca międzynarodowa	strona 43

W 2021 roku, mimo trwającej nadal pandemii koronawirusa, biblioteki systemu biblioteczno-informacyjnego UMK były dostępne w pełnym zakresie działania dla wszystkich czytelników na podstawie Zarządzeń Rektora UMK: nr 51 z dnia 26 lutego 2021 r. i nr 138 z 8 czerwca 2021 r. W kilku przypadkach, wynikających z decyzji władz dziekańskich wydziałów biblioteki były okresowo zamknięte dla czytelników. Dla każdej z bibliotek został wyznaczony limit osób mogących jednocześnie przebywać w przestrzeniach bibliotecznych, wynikający z powierzchni (1 osoba na 15 metrów kwadratowych powierzchni, nie licząc bibliotekarzy) a czytelnicy wchodzący do bibliotek zobowiązani byli do przestrzegania zasad reżimu sanitarnego (dystansu, zasłaniania ust i nosa oraz dezynfekcji rąk). Także ze względów bezpieczeństwa, korzystający z bibliotek byli zobowiązani podać obsłudze niezbędne dane kontaktowe: imię, nazwisko, numer telefonu kontaktowego. Książki oddawane do bibliotek poddawano najpierw 72 godzinnej kwarantannie, dopiero po upływie tego czasu usuwano je z kont czytelników.

Do lipca 2021 r. Biblioteka Główna była otwarta w godzinach:

- poniedziałek, środa, czwartek, piątek – 9.00 – 16.00
- Wtorek – 12.00 – 19.00

Limit czytelników jednocześnie przebywających w Bibliotece Głównej został ustalony na 200 osób.

Od 4 stycznia do 7 maja 2021 r. bibliotekarze pracowali w trybie rotacyjnym (dzień pracy stacjonarnej i dzień pracy zdalnej). W dniach pracy zdalnej bibliotekarze uczestniczyli w webinarjach i szkoleniach online dotyczących:

- wdrażania systemu Alma i obsługi procesów opracowania zbiorów w tym systemie, nowych zasad katalogowania i tworzenia deskryptorów BN, udostępniania zbiorów (organizowanych przez Bibliotekę Narodową i BU),
- zmian w obiegu dokumentów finansowych na UMK (w 2021 r. wprowadzono nowy

system zarządzania zamówieniami zakupów i usług oraz dokumentacją finansową, Xprimer),

- procesu przetwarzania danych osobowych oraz ich ochroną (kwiecień),
- baz dostępnych w ramach testów,
- zagadnień ewaluacji i funkcjonalności nowego systemu Omega
- BHP (maj – czerwiec).

Szkolenia odbywały się na platformach Teams i Zoom.

Najważniejszym działaniem Biblioteki Uniwersyteckiej w 2021 r. było wdrożenie systemu Alma i multiwyszukiwarki Primo, prace praktycznie wszystkich bibliotekarzy skoncentrowane były na uruchomieniu nowego systemu bibliotecznego. Wdrażanie systemu Alma poprzedzono przygotowaniem danych bibliograficznych z systemu Horizon do przekazania ich do nowego systemu bibliotecznego. Prace rozpoczęto od połączenia danych z danymi sieci bibliotek tworzących wspólny katalog zarządzany przez Bibliotekę Narodową. W pracach tych, wykonywanych zdalnie, uczestniczyli także bibliotekarze bibliotek wydziałowych. W okresie wdrożeniowym czytelnicy mogli bez przeszkód wypożyczać i oddawać wypożyczone książki, zarówno w Bibliotece Głównej, jak i w bibliotekach wydziałowych, a także zamawiać materiały do czytelnicy.

27 czerwca 2021r uruchomiono dla czytelników system biblioteczny Alma wraz z multiwyszukiwarką Primo.

W lipcu 2021 r. Katalogi Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu zostały połączone z katalogami Biblioteki Narodowej, tym samym uruchomiono współkatalogowanie zbiorów toruńskiej księżnicy uczelnianej w ramach ogólnokrajowej sieci bibliotecznej w czasie rzeczywistym. System biblioteczny działający w chmurze oraz połączone katalogi pozwolą rozwijać bibliotekom nowe formy działania, a także kompleksowo dostarczać użytkownikom relewantną, opracowaną według jednolitych zasad informację o ich zbiorach. Opracowywanie zbiorów przynosi korzyści zarówno dla pracowników bibliotek, mogących efektywniej zarządzać zbiorami, jak i czytelników, którzy zyskują szerszy, szybszy i bardziej przejrzysty dostęp do informacji. Implementacja systemu umożliwiła stworzenie tzw. network zone, czyli strefy wspólnej dla placówek uczestniczących w projekcie, która stawia sobie za cel szerzenie idei współkatalogowania poprzez stosowanie jednolitych przepisów katalogowania przy wykorzystaniu deskryptorów Biblioteki Narodowej, a w konsekwencji – przyspieszenie realizacji procesów bibliecznych. Istotnym rezultatem implementacji jest wyszukiwarka katalogi.bn.org.pl, stanowiąca połączone katalogi centralnej biblioteki państwa, Biblioteki Jagiellońskiej wraz ze wszystkimi bibliotekami instytutowymi Uniwersytetu Jagiellońskiego, dwóch bibliotek wojewódzkich – w Kielcach i w Lublinie oraz Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu wraz ze wszystkimi bibliotekami specjalistycznymi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Razem katalogi liczą 25 milionów jednostek przechowywanych w połączonych bibliotekach.

13 października w Bibliotece Uniwersyteckiej gościł Dyrektor Biblioteki Narodowej dr Tomasz Makowski oraz zastępcy Dyrektora Dominik Cieszkowski i Kacper Trzaska. W trakcie spotkania z Dyrekcją BU omawiano przebieg wdrożenia systemu Alma i perspektywy dalszej współpracy.

5 maja 2021 r. zmarła nagle nasza Koleżanka Bożena Bednarek-Michalska (1957-2021), emerytowana nauczycielka akademicka, kustosz dyplomowana w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu, wieloletnia wicedyrektor Biblioteki Głównej UMK. Była osobą niezwykle zaangażowaną w sprawy bibliotekarstwa i Uniwersytetu, kreatywną, posiadającą ogromną wiedzę i doświadczenie. Była bibliotekarką, naukowcem, działaczką społeczną, inicjatorką i realizatorką wielu projektów i inicjatyw, zarówno w kraju, jak i na forum międzynarodowym. Uczestniczyła w pracach licznych organizacji i stowarzyszeń. Za swoje osiągnięcia zawodowe i działalność społeczną była wielokrotnie nagradzana.

W naszej pamięci na zawsze pozostanie jako osoba otwarta, radosna, patrząca optymistycznie na świat, kochająca ludzi.

Będzie nam Jej ogromnie brakowało.

I. Struktura i organizacja BU

Liczba etatów w BU:	191.75
w Bibliotece Głównej	145.25
w tym bibliotekarzy dyplomowanych	7
w tym etatów administracji i obsługi	19.5
w Bibliotece Medycznej CM	19
w bibliotekach wydziałowych	27.5
w tym bibliotekarzy dyplomowanych	1

W 2021 r. pracę w Bibliotece Głównej zakończyło 8 osób (7.25 etatu), a zatrudniono 3 osoby.

Struktura Biblioteki Głównej

- Sekretariat
- Oddział ds. Systemu Bibliotecznego Nowej Generacji
- Oddział Informacji,
- Oddział Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych,
- Oddział Czasopism
- Oddział Gromadzenia i Kontroli Zbiorów
- Oddziału Opracowania Zbiorów,
- Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów
 - Sekcja Digitalizacji i Zasobów Cyfrowych,
- Oddział Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów
- Oddziału Udostępniania,

Oddziału Magazynów,
Oddział Zbiorów Specjalnych
Oddział Pomorzoznawczy,
Oddziału - Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego
Zespół Administracyjno-Gospodarczy

Zgodnie z Zarządzeniem nr 165 JM Rektora z 4 listopada 2019 r. oraz Zarządzeniem nr 200 JM Rektora z 20 grudnia 2019 r. zespoły administracyjno-gospodarcze działające w jednostkach UMK, w tym również Zespół Administracyjno-Gospodarczy Biblioteki Głównej, przeszły pod bezpośrednią podległość Zastępcy Kanclerza do Spraw Administracyjnych, organizacyjnie ZAG BG podlega Dyrektorowi BG.

Nowe uchwały Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej

Uchwała nr 1 z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla kandydatów na stanowisko starszego kustosa dyplomowanego i starszego dyplomowanego konserwatora i restauratora dzieł sztuki, właściwego organu oraz trybu postępowania w sprawach stwierdzenia ich spełnienia w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

Uchwała nr 2 z 26 listopada w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na stanowiska starszego kustosa dyplomowanego oraz starszego dyplomowanego konserwatora i restauratora dzieł sztuki w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

Uchwała nr 3 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie terminu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko starszego kustosa dyplomowanego i starszego dyplomowanego konserwatora i restauratora dzieł sztuki w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

Uchwała nr 4 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu świadczenia usługi przyjmowania opłat przez Bibliotekę Uniwersytecką UMK z zastosowaniem bankowości elektronicznej.

Uchwała nr 5 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z urządzeń skanujących zakupionych w ramach projektu EODOPEN eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens.

II. Finanse

Na rok 2021 JM Rektor przyznał Bibliotece budżet w wysokości 1.382.900,00 zł.

Pozostałe wpływy:

projekty: SON, POPC, POWER, EODOPEN	4.842.290,64 zł
limit przyznany na opłaty tzw. media	940.358,39 zł
dotacje ze środków UMK	475.386,38 zł
środki finansowe wypracowane przez BU	114.005,04 zł

Dotacje ze środków UMK przeznaczone były m.in. na wkłady własne do projektów, licencję systemu Expertus, zakup dostępu do systemów informacji prawnej i odnowienie licencji Mendeley.

Wydatki na funkcjonowanie (ważniejsze pozycje):

1. Zakup zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne i elektroniczne) 452.129,08 zł

2. Wyposażenie	1.048.886,54 zł
w tym ze środków BU meble, gabloty, system wystawienniczy	236.761,82 zł
w tym ze środków POWER regały jezdne	812.124,72 zł
3. Utrzymanie pomieszczeń, remonty	940 357,39 zł
4. System biblioteczny ALMA z budżetu POWER	1.974.727,44 zł
5. Sprzęt komputerowy, licencje	908.145,03 zł
w tym z budżetu BU	
skaner dziełowy	246.972,73 zł
komputery, drukarki, akcesoria	51.915,46 zł
licencja HAN	52.894,43 zł
w tym z budżetu projektu POWER komputery	326.757,20 zł
w tym z budżetu projektu EODOPEN skanery	14.504,00 zł
6. Usługi i koszty administrowania	159 820,83 zł
7. Szkolenia pracowników, delegacje	43 834,65 zł
8. Działalność promocyjna	22 085,89 zł
9. Konserwacja zbiorów	13.990,63 zł

Remonty, modernizacje

Zadaptowano jedno z pomieszczeń Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia zbiorów na pracownię konserwacji malarstwa, wykonując m.in. .okap odciągowy z instalacją elektryczną za kwotę 13.500 zł. W różnych punktach budynku zamontowano monitoring wizyjny: kamery i czujniki ruchu a także czytniki kart magnetycznych przy przejściach do pomieszczeń służbowych Biblioteki. W przestrzeni magazynów zamontowana została nowa instalacja alarmowa.

III. Gromadzenie zbiorów

III -A. Wydawnictwa zwarte (książki), czasopisma uzupełniające zbiory i zbiory specjalne

Wpływ w podziale na źródła:

Egzemplarz obowiązkowy – pozyskano 25.496 wol. druków zwartych (tj. prawie o 1000 wol. mniej niż w 2020 r., co może odzwierciedlać zawirowania na rynku wydawniczym związane z panującą pandemią koronawirusa), 20 e-book'ów i 698 jednostek zbiorów specjalnych. Kontynuowano selekcję publikacji z EO, ograniczając wpływ wydawnictw niezgodnych z profilem gromadzenia Biblioteki Uniwersyteckiej. Książki stanowiące kolejne egzemplarze, książki z dziedziny medycyny, literaturę dziecięcą i młodzieżową, religijną, kolejne wydania podręczników szkolnych w liczbie 3.065 egzemplarzy przekazano do innych bibliotek.

Kupno – zakupiono 1.208 woluminów książek (w tym 843 książek polskich i 365 zagranicznych), 8 e-book'ów, 8 zeszytów czasopism i 59 jednostek zbiorów specjalnych. Zakupy skoncentrowano na pozyskiwaniu wskazanych tytułów prac naukowych z rynku zagranicznego, uzupełnianiu literatury naukowej i dydaktycznej opublikowanej na terenie kraju oraz nabywaniu dostępów czasowych do elektronicznych baz książek i zakupach pojedynczych wiecznych dostępów do zgłaszanych przez pracowników naukowych książek. Koszty zakupów dostępów elektronicznych stanowią prawie 50 % budżetu BU dedykowanego na zakup zbiorów. W drugiej połowie 2021 r. uruchomiono usługę dla czytelników „Zgłoś zakup”, tą drogą otrzymano w ciągu 6 miesięcy dezyderaty zakupu ponad 500 tytułów książek i czasopism, z których zaakceptowano i sprowadzono

ok. 80%. Kontynuowano zakupy z grantów pracowników naukowych i jednostek uniwersyteckich, udział tych środków wyniósł prawie 9% budżetu na zakup zbiorów. Ograniczono zakupy antykwaryczne, koncentrując się na materiałach o dużej unikatowości i zgodnych z podstawowym profilem gromadzenia Biblioteki, m.in. pozyskano cenne materiały do kolekcji zbiorów specjalnych, realizując zakup unikatowego archiwum ks. Stanisława Kujota.

Wymiana zagraniczna – w ciągu roku wpłynęło 715 książek i 139 jednostek wydawnictw ciągłych. Podtrzymywano wymianę wydawnictw z ośrodkami z całego świata. Pandemia spowodowała okresy przestoju w otrzymywaniu paczek z zagranicy, hamując rozwój tego źródła wpływu. Mniejszy od spodziewanego był wpływ książek z niemieckiej sieci wymiany wydawnictw ELTAB. Nie otrzymano również pełnego rozliczenia wymiany prowadzonej z Biblioteką Kongresu Stanów Zjednoczonych. Oferta BU UMK oparta była o publikacje zakupione w Wydawnictwie Naukowym UMK, dubletach będących w zasobach Biblioteki Głównej oraz książkach polskich zakupionych dla wybranych partnerów wymiany zagranicznej. Kolejny rok zaobserwowano coraz większe zainteresowanie partnerów wymiany specjalnie przygotowanymi ofertami z zasobów dubletów. W drugiej połowie 2021 roku biblioteki zagraniczne powróciły do zamawiania książek z tych list. Ogółem z BU wysłano 1.917 książek, prawie 1.300 z nich pochodziło z dubletów.

Dary zagraniczne - w roku wprowadzono do zbiorów 140 woluminów książek, 192 e-book'i, 198 zeszytów czasopism i 3 jednostki zbiorów specjalnych. Przyjęto 2 stosunkowo duże księgozbiory spoza granic kraju: kilkaset woluminów księgozbioru rodziny Themersonów (obecnie w Archiwum Emigracji) oraz dar od prof. Jürgena Sarnowsky'ego. Zbiory Archiwum Emigracji zostały uzupełnione o kilka darów archiwów pisarzy i artystów polskich działających poza Polską: Richarda Bilana, Kazimierza Brauna, Themersonów.

Wymiana krajowa – w 2021 r. zanotowano wpływ 394 wol. książek, 67 zeszytów czasopism i 6 jednostek zbiorów specjalnych. Z rozsyłanych przez BU list ofertowych partnerzy wymiany zamówili 1.431 książek i 131 zeszytów czasopism.

Dary krajowe – w 2021 roku tradycyjnie kwalifikowano do zbiorów książki z bieżących darów od pracowników i absolwentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (w tym bieżące wydawnictwa przekazywane w celu umieszczenia w bazie bibliograficznej). Był to stosunkowo obfity w dary rok. Wprowadzono do zbiorów aż 3.970 woluminów książek oraz 867 zeszytów czasopism. Zbiory specjalne zostały uzupełnione o 6.647 jednostek, w tym 6.315 dokumentów życia społecznego. Do najciekawszych darów należą: prace plastyczne prof. Piotra Gojowego, księgozbiór po prof. Bolesławie Sprengerze, kolekcja niemieckich czasopism i książek przekazana przez prof. Leszka Żylińskiego oraz kilkaset książek z historii sztuki otrzymanych w darze po prof. Wiesławie Domasłowskim.

Książki elektroniczne – w 2021 r. zakupiono dostęp do baz książek elektronicznych:

- De Gruyter
- Proquest
- Peter Lang
- Ibuk. Libra
- Pearson

Obsługiwano zgłoszenia użytkowników w serwisie Ibuk. Libra PWN.

Dostęp do bazy Peter Lang został sfinansowany ze środków Wydziału Nauk Historycznych, Wydziału Prawa i Administracji, Wydziału Teologicznego oraz Wydziału Humanistycznego UMK.

Dublety - utrzymywano stały kontakt z kilkoma bibliotekami, przekazując im sukcesywnie egzemplarze książek nadliczbowych i zbędnych. Bardzo dobre efekty przyniosła selekcja bieżących publikacji o treści religijnej, oddawanych do Biblioteki Centrum Dialogu w Toruniu. Kontynuowano przekazywanie literatury do Książnicy Kopernikańskiej, kolejne wydania podręczników szkolnych kierowano do Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu, a literaturę medyczną do Biblioteki CM UMK. Łącznie z egzemplarza obowiązkowego przekazano 2.751 woluminów. Do bibliotek zagranicznych wysłano 1.210 dubletów, m.in. do Biblioteki Kongresu Stanów Zjednoczonych, Biblioteki Uniwersyteckiej w Toronto i Biblioteki Narodowej w Paryżu.

Polityka gromadzenia w 2021 roku nie zmieniła się w stosunku do ostatnich lat. Podobnie jak w latach ubiegłych koncentrowano się na pozyskiwaniu wydawnictw drukowanych, dążąc do zapewnienia dostępu do obcojęzycznej literatury naukowej oraz literatury naukowej i dydaktycznej opublikowanej na terenie kraju. Kontynuowano pozyskiwanie unikatowych obiektów zbiorów specjalnych oraz wydawnictw drukowanych. Jednocześnie rozbudowywano ofertę dostępów do baz książek elektronicznych. W 2021 r. rozpoczęto stopniowe przejmowanie księgozbiorów bibliotek sieci biblioteczno-informacyjnej UMK.

Wydatki w podziale na źródła zakupu:

zakupy antykwaryczne	16.036,14 zł
zakupy prywatne	58.021,00 zł
księgarnie, hurtownie	377.421,43 zł
VAT wewnętrzny	650,51 zł
RAZEM	452.129,08 zł

Wydatki w podziale na rodzaj zbiorów:

książki drukowane do zbiorów, w tym	171.546,09 zł
książki polskie	51.398,27 zł
książki zagraniczne	120.147,82 zł

książki elektroniczne,	185.386,43 zł
w tym Proquest	40.940,05 zł
IBUK Libra	45.393,23 zł
De Gruyter	63.168,00 zł
Pearson	8.487,55 zł
Peter Lang	22.997,00 zł

zbiory specjalne:	62.437,00 zł
w tym grafika (21 jedn.)	14.218,00 zł
muzykalia (8 jedn.)	200,00 zł
kartografia (13 jedn.)	1.866,00 zł
dżs (3 jedn.)	2.573,00 zł
stare druki (1)	440,00 zł
rękopisy (11)	40.800,00 zł
emigracyjne (2 jedn.)	2.340,00 zł

e-booki (8)	4.400,60 zł
czasopisma (uzupełnienia) do zbiorów (8 jedn.)	454,01 zł
książki i czasopisma na wymianę:	31.398,30 zł
koszty pocztowe i aukcyjne:	256,74 zł

III. B. Czasopisma bieżące

Czasopisma zagraniczne w roku 2021 dostarczane były przez dostawców wybranych w drodze przetargu:

- ABE/IPS – 16 tytułów czasopism z Europy Wschodniej za kwotę 11.604,60 zł,
- EBSCO - 33 tytuły czasopism wydawanych w USA za kwotę 81.858,60 zł, 96 tytułów wydawanych w Europie Zachodniej za kwotę 115.725,24 zł,
- ARS POLONA– 6 baz za kwotę 48.758,64 zł

łącznie dokonano zakupu 152 tytułów (mniej o 10 tytułów w stosunku do roku 2020).

Czasopisma polskie (drugi egzemplarz i czasopisma na wymianę) w liczbie 25 tytułów za kwotę 13.719,69 zł brutto dostarczała firma GarmondPress, także wybrana w przetargu.

Oddział Czasopism przeprowadził procedurę przetargową pn. Dostawa czasopism i gazet polskich, drukowanych i online dla bibliotek i innych jednostek Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku 2022. Do przetargu przystąpiła jedna firma, Garmond Press, która została wybraną dostawcą na rok 2022. W przetargu zamówiono 286 czasopism polskich, w tym 235 tytułów dla wszystkich bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego UMK, z których biblioteka Główna zamówiła 23 tytuły.

łącznie, ze wszystkich źródeł wpływu, Biblioteka Główna otrzymuje na bieżąco 9.610 tytułów czasopism, w tym

- 8.453 tytułów polskich,
- 1.157 tytułów zagranicznych.

IV. Opracowanie zbiorów

IV. A. Wydawnictwa zwarte (książki)

W 2021 r. z wpływów bieżących zinwentaryzowano i skatalogowano 27.000 wol. książek oraz 260 dokumentów elektronicznych.

Książki skatalogowane w podziale na źródła wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	21.181 wol.
- kupno	1.208 wol.
- dary	3.338 wol.
- wymiana zagraniczna	707 wol.
- wymiana krajowa	303 wol.
- dary zagraniczne	262 wol.
- egzemplarz zagraniczny	1 wol.

Wartość książek skatalogowanych z poszczególnych źródeł wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy:	843.200,50 zł
- kupno	171.546,09 zł
- pozostałe	259.753,48 zł
RAZEM	1.274.499,62 zł

Dokumenty elektroniczne skatalogowane w podziale na źródła wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	197
- kupno	44
- dary	16
-wymiana	3
RAZEM	260

Wartość dokumentów elektronicznych skatalogowanych z poszczególnych źródeł wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	5.143,00 zł
- kupno	25.029,18 zł
- pozostałe	348,00 zł
Razem	30.520,18 zł

W 2021 r. wycofano z inwentarzy 3.282 wol. książek.

Opracowanie danych:

1.01.2021 – 30.06.2021 w systemie Horizon wysłane do katalogu NUKAT

- utworzono 2.459 nowe opisy bibliograficzne,
- dodano charakterystykę przedmiotową do 7.265 publikacji zwartych w jhp KABA (do 1.06.2021),
- utworzono 985 haseł wzorcowych na potrzeby opracowania formalnego (osobowe, korporatywne, serii, tytuły ujednolicone, typu autor-tytuł),
- utworzono 1.115 hasła JHP KABA (słownikowe, rozwinięte, uniwersalne do 1.06.2021),
- dodano charakterystykę przedmiotową do 77 czasopism.

1.07.2021 – 31.12.2021 w systemie Alma wg przepisów katalogowania Biblioteki Narodowej

- utworzono 4.324 nowe opisy bibliograficzne
- przekatalogowano 246 opisów bibliograficznych pobranych ze strefy sieci, które nie miały charakterystyki przedmiotowej.

Melioracja danych katalogowych:

W 2021 kontynuowano ostatnie prace melioracyjne w katalogu Horizon mające na celu przygotowanie danych bibliograficznych do deduplikacji z danymi Biblioteki Narodowej oraz migracji do nowego systemu bibliotecznego.

W systemie Horizon uzupełniono i zmeliorowano dane:

- ok. 500 niepełnych haseł formalnych,
- ok. 1.500 opisów z systemu ISIS,
- wyznaczono do deduplikacji 1.103 opisy bibliograficzne,
- poddano korekcie 800 opisów katalogów wystaw.

W systemie Alma po wdrożeniu:

- zmeliorowano 7.100 opisów, w których zidentyfikowano błędną konwersję znaków,
- wyznaczono do deduplikacji 1.596 opisów bibliograficznych.

Inne prace:

- przygotowanie książek z wypożyczalni – 1.684,
- retrokatalogowanie książek zgłaszanych przez Oddział Gromadzenia i Kontroli Zbiorów – 5,
- retrokatalogowanie książek na potrzeby innych oddziałów – 58,
- katalogowanie zeszytów monograficznych czasopism – 5.

łącznie poza zapisami inwentarzowymi wprowadzono lub uzupełniono 1.714 opisy i rekordy egzemplarzy.

Współpraca z bibliotekami wydziałowymi – korekta i wysyłanie opisów do NUKAT:

- Biblioteka Wydziału Sztuk Pięknych – 1,
- Biblioteka Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania – 3,
- Biblioteka Instytutu Archeologii – 6,
- Biblioteka Wydziału Humanistycznego – 68,
- Biblioteka Wydziału Fizyki – 1,
- Biblioteka Astronomii – 16.

łącznie wykonano korektę oraz wysłano do bazy NUKAT 124 opisów bibliograficznych. Na potrzeby Biblioteki Wydziału Chemii utworzono 16 opisów bibliograficznych.

Na potrzeby tych bibliotek wykonano korektę i wysłano do NUKAT 97 kartotek haseł wzorcowych.

Współpraca z NUKAT

W 2021 r. od 1 stycznia do 30 czerwca wprowadzono do katalogu NUKAT

opisów druków zwartych	2.508
opisów analitycznych	488
haseł formalnych	1.557
haseł JHP KABA słownikowych	23
haseł JHP KABA rozwiniętych	1.092

Statystyka współpracy z Biblioteką Narodową (dane dla całej sieci bibliotek UMK, łącznie z Biblioteką Collegium Medicum) od 1.06.2021 – 31.12.2021

Nowe opisy bibliograficzne: 5.369 w tym:

- 5107 – książki
- 21 - czasopisma
- 69 – rękopisy
- 70 – mapy
- 129 – dokumenty ikonograficzne
- 1 – płyta CD muzyczna

Nowe Deskryptory Biblioteki Narodowej - 2.204

Zmodyfikowane Deskryptory Biblioteki Narodowej - 57

POWER styczeń – marzec i wrzesień – grudzień 2021 r.

W ramach grantu wprowadzono do katalogu 2.140 opisów i egzemplarzy dla książek skatalogowanych w katalogu kartkowym i norm.

Inne prace związane z wdrożeniem systemu Alma

Prace nad połączeniem bazy bibliograficznej Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu i Biblioteki Collegium Medicum obejmujące:

- ocenę automatycznej deduplikacji opisów bibliograficznych wg algorytmu Biblioteki Narodowej - porównywano i oceniono prawidłowość dopasowania 11.200 opisów bibliograficznych,
- wyznaczenie par opisów do deduplikacji na etapie wdrożenia, wyznaczono 28.373 par

Proces wdrażania systemu Alma – prace Oddziału Opracowania Zbiorów

Wprowadzanie do systemu Horizon bieżącego wpływu książek trwało do połowy maja 2021, chociaż już od kwietnia w bardzo ograniczonym zakresie z powodu zaangażowania pracowników w deduplikację danych i szkolenia związane z wdrożeniem nowego systemu bibliotecznego Alma oraz nowych zasad katalogowania. Przez 1.5 miesiąca (maj-czerwiec) wszelkie prace w systemie zostały zatrzymane w związku z przekazaniem danych do migracji i odbiorem nowego systemu.

Przygotowanie danych do migracji

W 2021 kontynuowano ostatnie prace mające na celu przygotowanie danych do przekazania ich do nowego systemu bibliotecznego Alma oraz połączenia danych z danymi sieci bibliotek tworzących wspólny katalog zarządzany przez Bibliotekę Narodową. Uzupełniano opisy o kody krajów oraz języków w opisach bibliograficznych z systemu ISIS w celu wykorzystania tych danych w fasetach nowej wyszukiwarki Primo. Od stycznia ograniczono przesyłanie nowych opisów bibliograficznych i haseł wzorcowych do NUKAT, rozpoczęto zaś wyznaczenie opisów z bieżących wpływów do deduplikacji z danymi Biblioteki Narodowej. Opisy takie nie były uzupełniane o hasła przedmiotowe,

za to do opisu bibliograficznego dodawano już w systemie Horizon numer systemowy opisu Biblioteki Narodowej na podstawie katalogu tej biblioteki. W ten sposób oznaczono 1.103 opisy.

Pracownicy Oddziału uczestniczyli w intensywnych szkoleniach (w formie zdalnej) z katalogowania w nowym systemie Alma, tworzenia Deskryptorów Biblioteki Narodowej i katalogowania publikacji różnych typów publikacji oraz z poszczególnych dziedzin z zastosowaniem DBN. Biblioteka Narodowa przeprowadziła 163 godziny szkoleń specjalistycznych, które (wraz z prezentacjami) zostały nagrane i umieszczone w sieci. Szkolenia z obsługi procesów związanych z katalogowaniem w systemie Alma prowadzone były w formie nagranych filmów dostarczonych przez firmę ExLibris oraz przygotowanych instrukcji zamieszczonych w sieci. Dodatkowo Biblioteka Narodowa przedstawiła przykładowy proces tworzenia opisów z zastosowaniem DBN.

Współpraca z Oddziałem Gromadzenia i Kontroli Zbiorów

Opracowano nowe procedury współpracy z Oddziałem Gromadzenia i Kontroli Zbiorów oraz przekazywaniem książek do Oddziału Magazynów (tzw. etap sygnowania). Organizacja przepływu książek była kilkakrotnie zmieniana w miarę wdrażania kolejnych prac w systemie Alma na etapie gromadzenia. Obecnie książki z kupna i z wymiany zagranicznej posiadają na tym opisy pozyskane ze strefy sieci lub opisy tzw. skrócone tworzone przez pracowników gromadzenia bądź przez użytkowników korzystających z opcji „prośba o zakup” w wyszukiwarce Primo. Opisy i rekordy egzemplarza są uzupełniane w Oddziale Opracowania Zbiorów. Dane o książkach z egzemplarza obowiązkowego i darów są również wprowadzane w tym Oddziale.

Współkatalogowanie w sieci zarządzanej przez Bibliotekę Narodową

W czerwcu 2021 zakończono czynną współpracę z Centrum NUKAT (dane bibliograficzne oraz dane o lokalizacji egzemplarzy naszej biblioteki zostały w nim zachowane), rozpoczęto współkatalogowanie we wspólnym środowisku katalogowym administrowanym przez Bibliotekę Narodową. Wspólny katalog współtworzą biblioteki: Biblioteka Narodowa, Biblioteka Jagiellońska, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach, Biblioteka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (od lipca 2021).

Pozyskiwanie danych ze strefy sieci polega na dodawaniu zasobów i egzemplarzy w strefie instytucji. Dzięki współpracy z Biblioteką Narodową opracowanie książek pozyskanych z egzemplarza obowiązkowego skróciło się do 1-2 dni. Wyeliminowany został etap importu opisów bibliograficznych z bazy zewnętrznej. Wszystkie opisy z bieżącej produkcji wydawniczej dostępne w strefie sieci posiadają pełne opracowanie.

Dzięki współpracy ze strefą sieci Biblioteki Narodowej utworzenie nowego opisu bibliograficznego możliwe jest w ciągu jednego dnia. Wszystkie dane wchodzi do wspólnej bazy automatycznie, ściśle kontrolowane i zatwierdzane są wszystkie rodzaje deskryptorów Biblioteki Narodowej. Dzięki możliwościom systemu Alma błędy formalne sygnalizowane są przez system poprzez wbudowane narzędzie do walidacji rekordów. Bibliotekarz jest o nich na bieżąco informowany i ma możliwość natychmiastowej poprawy wad rekordu. Jednak utworzenie nowego opisu bibliograficznego lub przekatalogowanie (w razie braku jakiegokolwiek charakterystyki przedmiotowej – dotyczy publikacji starszych) z zastosowaniem Deskryptorów Biblioteki Narodowej merytorycznie jest bardziej wymagające. Biblioteka Narodowa wdrożyła zasady RDA, opis obejmuje wiele nowych informacji, które wymagają wiedzy specjalistycznej z danej dziedziny. Do nowych informacji wymaganych w nowych zasadach katalogowania należą np.: czas powstania dzieła (pole 046 i związane z nim pola 388), zakres chronologiczny omawianego tematu (pole 045 i związane z nim pola 648), formę publikacji (najczęściej kilka pól 380 i 655),

Kolejnym aspektem współpracy z nowym katalogiem centralnym są korzyści jakie płyną dla Biblioteki Narodowej ze współpracy z Biblioteką Uniwersytecką w Toruniu oraz Biblioteką Collegium Medicum w Bydgoszczy. Katalogerzy UMK biorą czynny udział we współtworzeniu *Urzędowego Wykazu Druków*

(dawniej *Przewodnik Bibliograficzny*), tworząc opisy do publikacji z bieżącej polskiej produkcji wydawniczej. Do UWD włączono 99 opisów bibliograficznych utworzonych przez bibliotekarzy UMK w 2021.

Dzięki dostarczeniu danych poprzez migrację z katalogu BU UMK Biblioteka Narodowa pozyskała również dane o brakach w swoich zbiorach i dzięki temu pozyskuje publikacje, które nie trafiły do księżnicy narodowej w ramach egzemplarza obowiązkowego. Dotyczy to w dużym zakresie publikacji związanych z profilem gromadzenia BU UMK.

Dane z BU UMK służą również do tworzenia retrospektywnej *Bibliografii Polskiej 1901-1939*.

Dane bibliograficzne wprowadzane do wspólnego katalogu służą również uzupełnianiu informacji do bazy *Poloników Zagranicznych*.

Współpraca z bibliotekami wydziałowymi

Zmiana sposobu opracowania wg przepisów katalogowania BN nałożyła dodatkowe obowiązki na pracowników bibliotek wydziałowych – opracowanie przedmiotowe. Pracownicy Oddziału udzielali licznych konsultacji. W pierwszych miesiącach wdrożenia nowych przepisów katalogowania wszystkie nowe opisy bibliograficzne poddawane były korekcie przez kierownika Oddziału Opracowania Zbiorów.

Deduplikacja opisów bibliograficznych

Dużym zadaniem, które należy kontynuować są prace związane z deduplikacją danych, w pierwszej kolejności wydawnictw opracowanych przez Bibliotekę Narodową z zastosowaniem nowego modelu katalogowania (po 2018). Prace te zostały rozpoczęte przez Oddział Opracowania Zbiorów, ale ze względu na ilość danych (po wdrożeniu wspólnego systemu Biblioteka Narodowa wyznaczyła 122.264 potencjalne dublety, często należy sprawdzić kilka opisów bibliograficznych i wytypować z nich jeden) powinny być w nią zaangażowane dużo szersze zasoby.

Przekształcenia JHP KABA na DBN

Tablice przekształceń są na ukończeniu, następnym etapem będzie utworzenie brakujących deskryptorów przedmiotowych.

Przekatalogowanie wydawnictw wielotomowych zgodnie z przepisami Biblioteki Narodowej

W związku z odmiennymi przepisami katalogowania wymagane jest przekatalogowanie wydawnictw wielotomowych. Wg przepisów NUKAT niektóre publikacje wielotomowe (słowniki, encyklopedie) były katalogowane zbiorczo, z wykorzystaniem jednego opisu bibliograficznego. Przepisy Biblioteki Narodowej nie przewidują takiego rozwiązania – każdy tom musi posiadać indywidualny opis bibliograficzny. W związku z tym w 2021 zmieniono zapisy dotyczące 48 rekordów egzemplarzy, kolejne będą dokonywane w rekordach wyznaczonych przez Bibliotekę Narodową.

Przekatalogowanie klocek introligatorskich

W systemie Horizon opracowano niestandardowy sposób wiązania opisów bibliograficznych, który po migracji danych nie spełnia swoich funkcji. W związku z tym należy poprawić ok. 10.000 opisów bibliograficznych

IV. B. Czasopisma

W roku 2021 wprowadzono do bazy czasopism 1.358 nowych rekordów bibliograficznych. Opracowano 7.099 wol. z bieżącego wpływu. W ramach tzw. retrokatalogowania (katalogowania zbiorów dotąd opracowanych wyłącznie w katalogu kartkowym) do systemu wprowadzono 14.814 wol.

łącznie w roku 2021 do systemu wprowadzono:

- 283 nowe tytuły czasopism,
- 21.913 woluminów czasopism.

Czasopisma bieżące wprowadzone do zbiorów w 2021 r. w podziale na źródła wpływu :

- egzemplarz obowiązkowy	6.125 wol.
- kupno	430 wol.
- wymiana zagraniczna	217 wol.
- dary krajowe	194 wol.
- dary zagraniczne	70 wol.
- wymiana krajowa	61 wol.
- egzemplarz zagraniczny	2 wol.
RAZEM	7.099 wol.

Współpraca z NUKAT

W roku 2021 w związku z rozpoczęciem współpracy z BN zakończona została współpraca z NUKAT. Do bazy NUKAT w 2021 r. jeszcze 5.046 nowych rekordów bibliograficznych czasopism, a skopiowano 610 rekordów bibliograficznych czasopism. Ogółem, BU w Toruniu skopiowała 37.025 rekordów bibliograficznych czasopism.

Stan czasopism w bazie ALMA na 31.12.2021 r.

rekordy egzemplarzy 465.453 (ponad 71% % zasobu czasopism BU)

W 2021 r. zlikwidowano 227 sygnatur (= tytułów) i ubytkowano 2.691 woluminów.

Na koniec 2021 r. Katalog kartkowy Czasopism liczył 62.785 kart, w ciągu roku przeniesiono do zasobu archiwalnego 3.384 karty. Kontynuowano wpisywanie informacji z kart inwentarzowych do inwentarzy drukowanych,

Stan magazynowy czasopism: 50.499 tytułów
647.290 wol.

V. Przechowywanie wydawnictw zwartych i ciągłych

Do magazynów przyjęto i osygnowano:

książek	14.068 wol.
czasopism	5.220 wol.
płyty CDROM	120 szt.
Razem	19.408 wol.

Opracowano technicznie (osygnowano i wklejono paski magnetyczne) do 5.278 wol. książek i czasopism wytypowanych do kolekcji wolnego dostępu.

Do magazynów wpłynęło 54.553 rewersów na zbiory zamawiane przez czytelników. Wydano do Wypożyczalni i Czytelni 84.438 wol. Zwrócono do magazynu 98.102 wol. książek i czasopism. Nie zrealizowano 119 zamówień.

Do oprawy w introligatorni Biblioteki oddano 527 wol. Dodrukowano i wymieniono 527 kodów na oprawach. W trosce o księgozbiór wykonano także 3.126 teczek na czasopisma i 314 teczek na gazety.

Magazyny zostały doposażone w pięć modułów przesuwanych regałów elektrycznych, cztery moduły ustawiono w magazynie czasopism (o łącznej pojemności 3.943,2 mb) a jeden w magazynie zlokalizowanym pod gmachem WNEiZ (o pojemności 474 mb).

Wymiana regałów została poprzedzona tymczasową przeprowadzką około 200 tys. woluminów czasopism, które w celu zwolnienia miejsca na zakupione regały elektryczne, przeniesiono od 6 września do 3 listopada do magazynu książek w budynku Biblioteki Głównej oraz do magazynu pod budynkiem WNEiZ.

Decyzja władz Wydziału Prawa i Administracji o ograniczeniu funkcji Biblioteki Wydziału do udostępniania wyłącznie prezencyjnego i przeniesieniu części zbiorów do Biblioteki Głównej spowodowała także podjęcie prac związanych z sukcesywnym przemieszczaniem wytypowanych partii księgozbioru. Od 9 listopada 2021 r. do 25 stycznia 2022 r. przyjęto z Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji do magazynów Biblioteki Głównej 20.507 wol. książek, dla których dokonano także zmiany lokalizacji w systemie Alma.

VI. Zasoby elektroniczne

Udział UMK w konsorcjach

Konsorcja, do których licencja dostępu jest kontynuowany w roku 2021 na podstawie umów rocznych:

1. American Chemical Society – koordynator Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM UW),
2. American Institute of Physics/ American Physical Society (AIP/APS) - koordynator ICM UW,
3. EBSCO ATLA Religion Database - koordynator firma EBSCO,
4. EBSCO Education Source - koordynator firma EBSCO,
5. EBSCO Legal Source - koordynator firma EBSCO,
6. EMIS – koordynator Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie,
7. Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) - koordynator ICM UW,
8. Institute of Physics (IOP) - koordynator ICM UW,
9. JSTOR: *Art & Science I-III* - koordynator ICM UW,
10. Reaxys - koordynator ICM UW.

Konsorcja, do których UMK przystąpił od 2021 r.

1. Royal Society of Chemistry (RSC)- umowa konsorcyjna, roczna, koordynator Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (PCSS).

Zakupy źródeł elektronicznych poza konsorcjami

Kontynuowane w roku 2021 na podstawie umów rocznych:

1. HeinOnline: *English Reports Legal, Classics Library* - zakup u wydawcy,
2. LEGALIS - System Informacji Prawnej,
3. LEX,
4. LOCUS – archiwum bazy *Society for Industrial and Applied Mathematics (SIAM)* – opłata za podtrzymanie dostępu do archiwum bazy SIAM, bez możliwości korzystania z numerów bieżących, zakup u jedyne go przedstawiciela SIAM firmy ABE-IPS w Warszawie.

Nowe od 2021 r.:

1. Frantext Database - abonament roczny, zakup u wydawcy,
2. Library of Latin Texts – zakup na lata 2021-2023; zakup u jedyne go przedstawiciela.

Bazy dostępne poprzez licencję krajową - licencje do baz zakupione przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, udostępnione bezpłatnie instytucjom naukowym w kraju):

- EIFL EBSCO:
 - Academic Search Ultimate
 - AHFS Consumer Medication Information
 - Agricola
 - Business Source Ultimate
 - ERIC
 - European Views of the Americas 1493 to 1750
 - GreenFILE
 - Health Source Plus - Consumer Edition
 - Health Source: Nursing/ Academic Edition
 - Library, Information Science & Technology Abstracts
 - MasterFILE Premier
 - MEDLINE
 - Newspaper Source
 - Regional Business News
 - Teacher Reference Center
- Elsevier
- Nature
- Science
- SCOPUS + SciVal
- Springer
- Web of Science + InCites
 - Science Citation Index Expanded
 - Social Sciences Citation Index
 - Art & Humanities Citation Index
 - Conference Proceedings Citation Index – Science
 - Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities
 - Book Citation Index - Science
 - Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BCI)
 - Emerging Sources Citation Index (ESCI)
 - Current Chemical Reactions (CCR-EXPANDED)
 - Index Chemicus (IC)
 - Journal Citation Reports
 - BioSIS Citation Index
 - Current Contents Connect
 - Data Citation Index
 - Derwent Innovations Index
 - SciELO Citation Index
 - KCI-Korean Journal Database
 - Russian Science Citation Index
 - Zoological Records
- Wiley

Liczba tytułów czasopism elektronicznych pełnotekstowych dostępnych z komputerów UMK i liczba pobranych artykułów:

	<i>tytuły</i>	<i>pobrane artykuły</i>
ACS	69	35.052
AIP	14	6.522

APS	15	4.431
EBSCO	26.056	16.346
Elsevier	1.819	148.395
Emerald (archiwa do 2013 r.)	95	
EMIS	194	
IEEE	329	1.151
IOP	99	7.650
JSTOR	389	6.604
RSC	42	
SIAM (archiwa 1953 – 1996)	18	
Springer	3.161	34.886
Wiley-Blackwell	1.529	42.331
Czasopisma online z przetargu i dodatkowych zakupów 32 oraz Nature i Science (1.288 pobranych teksów)		
RAZEM	33.863	306.517
Liczba sesji w bazach:		
EBSCO (czasopisma)	32.887	
Reaxys	2.807	
WoS	38.300	
Liczba sesji w bazach e-book	233.548	
liczba otwarć pełnych tekstów	12.274	

W 2021 r. uruchomiono dostępy testowe do:

- baz stowarzyszenia American Psychological Association, udostępnionych przez platformę EBSCOhost:
 - APA PsycArticles - ponad 180 000 pełnotekstowych artykułów z ponad 110 czasopism,
 - APA PsycInfo - ponad 4 miliony rekordów streszczeń, artykułów z czasopism naukowych, książek, rozdziałów książek oraz dysertacji z zakresu psychologii, a także dyscyplin pokrewnych (m.in. medycyna, psychiatria, pielęgniarstwo, socjologia, edukacja, farmakologia, technologia, lingwistyka, antropologia, biznes, prawo),
 - APA PsycTherapy – zawierającej głównie filmy z codziennej praktyki ponad 140 znanych terapeutów oferując ponad 240 tematów psychoterapeutycznych,
 - Mental Measurements Yearbook with Tests in Print - przewodnik po współczesnych instrumentach testowych.
 - Health and Psychosocial Instruments - bibliograficzna baza danych zawierająca abstrakty z setek wiodących czasopism z dziedziny zdrowia i nauk społecznych.
 - Social Work Reference Center –stanowiąca kompletne źródło informacji dla badaczy, studentów, pracowników socjalnych i specjalistów z zakresu zdrowia psychicznego.
 - EBSCO eBooks™ Psychology Subscription Collection – kolekcja obejmująca ponad 500 pełnotekstowych książek elektornicznych z psychologii oraz takich dziedzin jak psychoanaliza, psychoterapia, poradnictwo, psychologia społeczna, psychologia ewolucyjna, psychologia rozwojowa.
- baz wydawnictwa Bloomsbury :Bloomsbury Collections , Bloomsbury Cultural History Bloomsbury Philosophy,
- baz EBSCO:- Communication Source, Central & Eastern European Academic Source (CEEAS), International Security & Counter-Terrorism Reference Center (ISCTRC), Political Science Complete
- bazy SAGE Research Methods z zakresu metod badawczych.

- SAGE Books zawierającej ponad 4 tys. książek elektronicznych z zakresu takich dziedzin jak edukacja, socjologia, psychologia, psychoterapia, geografia i ochrona środowiska, przedsiębiorczość i zarządzanie, kryminologia, media i komunikacja, zdrowie publiczne, praca socjalna.
- 29 kolekcji książek elektronicznych wydawnictwa Oxford University Press oraz wydawnictw partnerskich:
- wielodzielnicowej kolekcji książek elektronicznych wydawnictwa Taylor and Francis.

VII. Udostępnianie

Centrum Dokumentacji Europejskiej

Centrum Dokumentacji Europejskiej gromadzi książki i czasopisma dotyczące szeroko pojętej integracji europejskiej, prawa i polityki Unii Europejskiej, ochrony praw człowieka, Polski w Unii Europejskiej. Stan księgozbioru 7.808 wol., udostępnianie na miejscu 1.589 wol. a wypożyczono 400 wol.

Centrum Języka i Kultury Chińskiej

Stan księgozbioru 980 wol., udostępnianie na miejscu: 15 wol., wypożyczono: 55 wol.

Czytelnia Główna

liczba odwiedzin	2.468 osób
liczba udostępnień na miejscu	
czasopism	6.543 wol.
książek	3.284 wol.
wypożyczono z wolnego dostępu na zewnątrz	12.425 wol.
na miejscu z Wolnego Dostępu wykorzystano	32.689 wol.
przyjęto zwrotów z wolnego dostępu	5.265 wol.
udostępniono zbiorów międzybibliotecznych	1.492 wol.

W czytelni dostępny jest bezpłatnie samoobsługowy skaner Bookeye 4 V3, umożliwiający zapisywanie na pendrive wykonanych skanów .

Czytelnia Czasopism

Liczba tytułów czasopism bieżących udostępnionych w Czytelni Czasopism	3.004
w tym:	
tytułów czasopism polskich	2.848
tytułów czasopism zagranicznych	156

Liczba odwiedzin w ciągu roku	1.500
Liczba zeszytów czasopism udostępnionych	15.000
Liczba mikroform udostępnionych :	10
Liczba wypożyczeń do bibliotek specjalistycznych (depozyt) :	328
Liczba wypożyczeń czasopism z Magazynu Czasopism do Czytelni Czasopism na rewersy papierowe i elektroniczne –	2.395 wol.

Czytelnia Pomorzoznawcza

Stan liczbowy zbiorów na dzień 31 XII 2021 r.

- 37.106 wol. książek i czasopism (zbiór w ciągu 2021 roku powiększył się o 639 wol.),
- 1.328 mikrofilmów,

- 46 CD,
- 39 mikrofilmów.

Księgozbiór czytelni stanowi podstawę do badań pomorzoznawczych, bałtoznawczych i skandynawskich. Jest to unikatowa kolekcja, na bieżąco uzupełniana zarówno o nowości wydawnicze jak i publikacje starsze pojawiające się na rynku antykwarycznym, bardzo wysoko oceniana przez badaczy z kraju i zagranicy. Obejmuje druki wydane po 1800 roku. Z racji swej wyjątkowości kolekcja stanowi przedmiot zainteresowania historyków odwiedzających UMK, jest także podstawą zajęć dydaktycznych, przedstawiające możliwości wykorzystania zbiorów Czytelni w powiązaniu z pozostałymi zbiorami Biblioteki w pracach badawczych. W Oddziale Pomorzoznawczym są zbierane i opracowywane materiały (tworzone opisy bibliograficzne wraz z charakterystyką rzeczową) do kolejnych tomów *Bibliografii Torunia* i *Bibliografii Pomorza Wschodniego i Zachodniego*. Dla potrzeb Bibliografii przeglądane są wszystkie zbiory wpływające do BU, przeprowadzana jest także analiza treści wybranych pozycji, pracownicy Oddziału wyszukują również pojedyncze artykuły w czasopismach i pracach zbiorowych.

W 2021 roku zaczęto zbierać materiały dotyczące Mikołaja Kopernika w ramach kontynuacji przedmiotowo-podmiotowej "Bibliografii Kopernikowskiej". Przygotowany został plan kwerend oraz projekt formularza w bazie bibliograficznej.

W ramach wdrażania systemu bibliotecznego Alma podjęto także temat możliwości opracowania bibliografii w nowym systemie. Kontynuowano prace nad formularzem migracji danych z bazy ISIS.

W roku 2021 Czytelnię Pomorzoznawczą odwiedziło 1.706 czytelników, którym udostępniono 19.704 wol., 2 mikrofilmy, 12 mikrofisz i 10 CD.

Pracownicy Oddziału Pomorzoznawczego zrealizowali 15 dużych kwerend krajowych o tematyce regionalnej oraz udzielili 150 konsultacji tematycznych. Do digitalizacji przekazano 75 woluminów, wybranych z księgozbioru Czytelni, celem upowszechnienia w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej. W Czytelni są także promowane konkursy na prace naukowe o tematyce pomorzoznawczej oraz prezentowane informacje o imprezach i wydarzeniach popularyzujących Pomorze.

Zbiory Czytelni Pomorzoznawczej i prace Oddziału Pomorzoznawczego zaprezentowano grupom gości UMK a także 4 grupom studentów kierunków: wojskoznawstwa, historii, skandynawistyki i archiwistyki. Przeprowadzono także zajęcia propedeutyczne dla studentów, przedstawiając możliwości wykorzystania materiałów zgromadzonych w Czytelni do prac naukowych i badawczych.

Wolny Dostęp

W 2021 r. zbiory udostępniane w kolekcjach wolnego dostępu powiększyły się o 5.459 woluminów książek i 312 woluminów czasopism. Do oprawy w introligatorni BU oddano 150 wol.

Obsługą wypożyczeń i przyjmowaniem zwrotów z wolnego dostępu zajmowali się bibliotekarze dyżurujący w Czytelni Głównej.

Liczba woluminów książek i czasopism w poszczególnych kolekcjach wolnego dostępu:

Bibliologia i Naukoznawstwo	12.434
Biologia i Nauki o Ziemi	8.880
Ekonomia	14.022
Nauki historyczne	33.783
Językoznawstwo i Literatura	52.722
Matematyka, Informatyka, Fizyka, Chemia	9.956
Nauki Społeczne	17.780
Nauki stosowane	8.756
Ogólne	1.553
Prawo	21.268

Pedagogika, Psychologia	10.168
Sztuka i Muzealnictwo	29.913
Religia i Filozofia	17.735
Kolekcja prof. Zygmunta Ważbińskiego	2.320
Centrum Kultury i Języka Chińskiego	969
Centrum Dokumentacji Europejskiej	8.031
RAZEM	250.290 wol.

W związku z brakiem miejsca na nowe wpływy przez cały rok 2021 prowadzona była selekcja księgozbioru. Wycofano do magazynu 1.465 wol., w tym z kolekcji Językoznawstwo i Literatura 1.386 wol.

Wypożyczalnia Miejskowa

zarejestrowano czytelników	44.763
w tym aktywnie wypożyczających	..9.343
udostępniono w Wypożyczalni	130.144 wol.
suma opłat za przetrzymane i zagubione książki	83.835,25 zł

Kierownik Oddziału Udostępniania pełni funkcję sekretarza bazy danych osobowych „Baza czytelników katalogu BU UMK w Toruniu”.

W dniach od 12 do 23 maja w związku z wdrożeniem nowego systemu bibliotecznego Alma Wypożyczalnia pracowała w trybie offline., rejestrując wypożyczenia i zwroty czytelników w starym systemie Horizon. 26 czerwca dane o wypożyczeniach zostały zaimportowane do Almy. 28 czerwca Wypożyczalnia rozpoczęła pracę w systemie Alma.

Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Zamówienia Biblioteki UMK do innych bibliotek						
	Wysłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	ksero	plik
Ogółem	449	357	150	30	8	67
w Polsce	237	185	140	30		59
za granicę	127	113	97	0	8	8

Zamówienia nadesłane do Biblioteki UMK przez inne biblioteki						
	Nadesłane	Zrealizowane	Wol.	Wydruk	Ksero	Plik
Ogółem	1006	882	925	2	1	222
z Polski	913	838	892	2	1	210
z zagranicy	53	44	33	0	0	11

* w kolumnie ksero i plik podano liczbę artykułów

Liczba kont międzybibliotecznych:

krajowych	736
zagranicznych	100

Zamówienia na wypożyczenia międzybiblioteczne można było składać przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej a także przez system Alma.

Pracownia Digitalizacji

Pracownia przyjęła 323 zlecenia zewnętrzne na wykonanie 9.548 kopii cyfrowych i zdjęć cyfrowych na łączną wartość brutto 28.955,00 zł. Do Pracowni wpłynęły także 423 zamówienia na nieodpłatne wykonanie 3.496 kopii o wartości 3.637,00 zł brutto.

Do czerwca, w okresie pandemii, Pracownia realizowała priorytetowo i bezpłatnie zamówienia czytelników UMK

VIII. Zbiory specjalne

W 2021 r. sfinalizowano, rozpoczęte jeszcze w 2020 r., przy współpracy konserwatorów Biblioteki oraz kierownika Zespołu Administracyjno-Gospodarczego opracowanie Planu ochrony zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu zaliczanych do narodowego zasobu bibliotecznego. Plan został zatwierdzony 11 marca 2021 r. przez dr Krzysztofa Nierzwickiego, Dyrektora BU.

9 grudnia odbyła się kontrola archiwum zakładowego, przeprowadzona przez pracowników Archiwum Państwowego w Toruniu. Raport z kontroli powinien zostać przesłany do Biblioteki w roku 2022.

Czytelnicy Zbiorów Specjalnych skorzystało ponad 404 czytelników; udostępniono: 182 jednostki inwentarzowe rękopisów, niepublikowanych prac doktorskich oraz akt archiwum bibliotecznego, 69 wol. starych druków, 123 pozycji dotyczących kartografii, 391 jednostek zbiorów graficznych, 80 wol. jednostek zbiorów muzycznych, 5.567 jednostek dokumentów życia społecznego (druki ulotne i fotografie). Niska statystyka jest w dużym stopniu wynikiem stanu epidemii, który spowodował mocne ograniczenie korzystania z usług Biblioteki. Realizowano zamówienia na odbitki kserograficzne i kopie cyfrowe książek z księgozbioru podręcznego, niepublikowanych dysertacji doktorskich oraz rękopisów. Odpowiedziano na 108 kwerend z Polski oraz 10 zagranicznych, dotyczących zbiorów specjalnych. Do księgozbioru podręcznego wpłynęło 110 tytułów publikacji w 150 woluminach. 82 obiekty ze zbiorów Gabinetu Zbiorów Graficznych udostępniono na wystawy instytucjom muzealnym.

Gabinet Rękopisów

Prace Gabinetu:

Do zbiorów przyjęto 86 niepublikowanych dysertacji doktorskich przekazanych przez poszczególne wydziały UMK. Do archiwum bibliotecznego przyjęto 309 jednostek akt w 372 teczkach przekazanych na podstawie 15 spisów zdawczo-odbiorczych. Do Biblioteki trafiło także, poprzez dary i kupno, 5 pozycji akcesyjnych rękopisów. Najważniejsza z nich, to fragment archiwum księdza Stanisława Kujota, złożona głównie z korespondencji.

Zinwentaryzowano 86 prac doktorskich, które zostaną skatalogowane już w nowym systemie komputerowym Alma w roku 2022. Zinwentaryzowano 132 jednostki rękopisów, które zostały skatalogowane częściowo jeszcze w Horizonie, a częściowo już w nowym systemie Alma. Ze zbioru rękopisów przede wszystkim należy wymienić wspomnianą już wyżej spuściznę księdza Stanisława Kujota, a także archiwum Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych, które wpłynęło do zbiorów Biblioteki w 2012 r., kolejny fragment spuścizny profesora Karola Górskiego oraz kolekcję fragmentów rękopisów średniowiecznych, pochodzących ze zbiorów zabezpieczonych, do tej pory nieopracowanych ze względu na wysoką trudność w identyfikacji. Spuścizna prof. Karola Górskiego - przejrzano i uporządkowano 110 jednostek (teczek), zinwentaryzowano 48 jednostek. Archiwum ks. Kujota – zinwentaryzowano i opracowano w systemie Alma 4 jednostki. Zinwentaryzowano 32 rękopisy nowożytnych. W systemie Horizon opracowano rekordy 14 rękopisów średniowiecznych oraz kontynuowano prace nad opracowaniem inwentarza rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, w roku 2021 wykonano 12 pełnych opisów katalogowych. Zakończono prace w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (nr POPC.02.03.01-00-0039/18), których efektem jest między innymi upowszechnienie w KPBC 100 rękopiśmiennych kodeksów

średniowiecznych i nowożytnych. W ramach europejskiego projektu EODOPEN (eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens) kontynuowano prace mające na celu przygotowanie spuścizny prof. Eugeniusza Słuszkiewicza do digitalizacji i jej upowszechnienia w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej., w 2021 r. przygotowano i przekazano do digitalizacji 7 jednostek inwentarzowych tej spuścizny.

Dr Marta Czyżak w ramach projektu *Medieval manuscript fragments of Teutonic Prussia in collections of the Parker Library, Corpus Christi College, Cambridge, the C. Norwid Library in Elbląg and the University Library in Toruń as the evidence in reconstructing the history of collections* kierowanego przez dr. Paulinę Pludra-Żuk z Instytutu Historii Nauki PAN i realizowanego we współpracy z laboratorium badawczym *Fragmentarium* przy Uniwersytecie we Fryburgu (Laboratory for Medieval Manuscript Fragments, University of Fribourg, fragmentarium@unifr.ch) opracowała w bazie *Fragmentarium* 11 fragmentów średniowiecznych znajdujących się w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, uzupełniono także pozostałe opisy. Wykonano fotografie 27 fragmentów. Łącznie umieszczono w bazie opisy 53 fragmentów BUT (12 fragmentów „luźnych”, 41 – włączonych w oprawy lub stanowiących oprawy rękopisów i XVI – wiecznych druków) i 269 fotografii. Na podstawie tych badań opracowała (i przedstawiła) wspólnie z dr Pauliną Pludra-Żuk dwie prezentacje online:

- *Warto oceniać książkę po okładce, czyli o poszukiwaniu średniowiecznej makulatury w oprawach rękopisów i druków z terenu Prus Krzyżackich* – Seminarium Mediewistyczne prowadzone przez prof. Mieczysława Mejora, kierownika Pracowni Literatury Średniowiecza IBL PAN, 23 kwietnia 2021;
- *Badania proveniencyjne a fragmentologia na przykładzie fragmentów z Prus Krzyżackich*, spotkanie Proveniencyjnej Grupy Roboczej, 15 czerwca 2021.

Do Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów przekazano 26 obiektów, w celu wykonania konserwacji zachowawczej oraz wykonania pudeł ochronnych. Zakończono digitalizację rękopisów w ramach projektu POPC. Przekazano do digitalizacji pięć rękopisów średniowiecznych i 15 nowożytnych.

Wypożyczono do Muzeum Okręgowego w Toruniu dwa rękopisy średniowieczne (Rps 78/II, 156/III) na wystawę „Porządek dnia w dawnym Toruniu”, trwającą od 19 listopada 2021 do połowy lutego 2022 r.

Dr Andrzej Mycio przygotował i przeprowadził jedną prezentację starych druków i faksymiliów w języku angielskim oraz dwie prezentacje dla 3 grup studentów historii i archiwistyki UMK. Dr M. Czyżak udzielała konsultacji w zakresie oceny pisma lub odczytu dokumentów i fragmentów rękopisów średniowiecznych.

Gabinet starych druków

Stan zbiorów na 31.12.2021 r. – 57.655 pozycji w 48.925 woluminach. W 2021 r. zinwentaryzowano 2 stare druki.

Prace Gabinetu

Opracowano 85, skatalogowano 15 i przekatalogowano 10 starych druków w systemach Horizon (do 30 kwietnia) i Alma (od 28 czerwca), wszystkie opisy bibliograficzne wprowadzono do katalogu centralnego NUKAT i opatrzone hasłami rzeczowymi. Opracowano i wysłano do Kartoteki Haseł Wzorcowych 32 hasła oraz wykonano 30 DBN. Do Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej wprowadzono 303 opisy. Odpowiedziano na 18 kwerend.

Opracowano zespoły proveniencyjne, m.in. rodu von Lehndorff związanego z pałacem w Sztynorcie, Petera Ahlwardta, darczyńcy Biblioteki Uniwersyteckiej w Greifswaldzie, Gimnazjum w Koszalinie, Szanieckich z Nawry, Bibliotekę Miejską w Szczecinie (Stadtbibliothek Stettin, poprzedniczka Książnicy Pomorskiej), Bibliotekę Rejencji Szczecińskiej (Hauptbücherei der Regierung Stettin).

Podjęte zostały działania związane z planowanymi na 2023 rok obchodami 550-lecia urodzin Mikołaja Kopernika. Przeprowadzono kwerendę w zbiorach starodrukowych, mającą wyłonić druki o tematyce astronomicznej do wykorzystania na planowanej wystawie.

Dla kolektywu artystycznego Instytut B61, który reprezentował region kujawsko-pomorski na EXPO 2020 Dubai (przeniesione z powodu pandemii na 2021-2022), konsultowano kwestie związane z życiem i działalnością Mikołaja Kopernika. Instytut B61 na EXPO 2020 przygotował wystawę pt. *Understanding the Universe*, której ważnym elementem był reprint „*De Revolutionibus*” 1543 ze zbiorów BU (Pol.6.III.142).

Magdalena Awianowicz przeprowadziła prezentację pracy Gabinetu Starych Druków dla studentów bibliotekoznawstwa. Przygotowała również pokaz starych druków o tematyce medycznej dla grupy uczniów Uniwersyteckiego Liceum Ogólnokształcącego.

13.10.2021 w BU gościli Dyrektor Biblioteki Narodowej dr Tomasz Makowski i wicedyrektor Kacper Trzaska. Magdalena Awianowicz przygotowała i przeprowadziła pokaz druków i książek związanych z *De Revolutionibus* Mikołaja Kopernika (*De Revolutionibus* 1543 i 1566).

Do Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów przekazano łącznie 48 wol. starych druków, z czego większość w celu konserwacji zachowawczej, zaopatrzenia w ochronne opakowania (pudła lub teki); do dezynfekcji gazowej przekazano 10 woluminów starych druków, w tym nowo zakupiony z aukcji. W ramach grantu POPC konserwacji poddano 27 wol., na wystawy 19

Do pracowni digitalizacji oddano 55 wol. starych druków (w tym całe klocki intrologatorskie).

Na wystawę „Dominikanie w Gdańsku. 800 lat zakonu dominikanów w Polsce” prezentowaną w Muzeum Gdańskie w terminie 15.07. – 14.11.2021 użyczony został jeden stary druk.

Gabinet zbiorów kartograficznych

Stan liczbowy zbioru na dzień 31.12.2021 r. wynosił 23.312 pozycji inwentarzowych, w tym:

- atlasy 2.092 pozycji inwentarzowych, 2.293 jednostek (przybyło 42 jednostek),
- mapy 12.940 pozycji inwentarzowych, 17.226 jednostek (przybyło 684 jednostek),
- mapy sekcyjne 8.280 pozycji inwentarzowych, przybyło 32 jednostek).

Księgozbiór podręczny – publikacje dotyczące teorii i historii kartografii (podręczniki, encyklopedie, słowniki, spisy miejscowości, atlasy, mapy i czasopisma) liczy obecnie: 1.313 tytułów książek; 73 tytuły czasopism polskich i zagranicznych ; 234 atlasów ; ok. 5 tys. arkuszy map sekcyjnych. Wszystkie książki zgromadzone w czytelni posiadają opisy w katalogu komputerowym. Na opracowanie czeka jeszcze zbiór czasopism zagranicznych i mapa geologiczna Polski 1:50 000, mapa geologiczna dna Bałtyku 1:200 000, mapa geol.-gosp. Polski 1: 50 000.

W okresie sprawozdawczym wpisano do inwentarzy 758 poz. w tym:

- z egzemplarza obowiązkowego: 504 map składanych, 29 map sekcyjnych, 20 atlasów
- z kupna: 12 atlasów, 1 mapa,
- z darów: 178 map, 9 atlas,
- z wymiany: 1 mapa, 1 atlas.

Do 25 maja 2021 roku katalogowano w systemie Horizon, wykonując 54 opisy jednostek inwentarzowych: 6 atlasów, 48 map składanych i planów. Z katalogu NUKAT pobrano 66 opisów (5 atlasów, 61 map składanych i planów). Przygotowano do zatwierdzenia 96 haseł (autorskich, ujednoliconych i korporatywnych). Wykonano 7 melioracji. Do katalogu NUKAT wysłano 53 opisy map. W ramach grantu POWER do dnia 18.02.2021 r. wysłano do NUKAT-u 97 opisów bibliograficznych książek.

Zbiory kartograficzne zaczęto katalogować w systemie ALMA 28.06.2021 r. Do końca roku wykonano 79 nowych opisów, natomiast dla 592 opisów już istniejących w bazie wykonano rekordy egzemplarza. Dodatkowo opracowano 13 haseł autorskich, 12 korporatywnych, 8 deskryptorów geograficznych, 5 deskryptorów tematycznych oraz wykonano 3 melioracje haseł.

W roku 2021 przeprowadzono tylko jedną prezentację z trójką studentów z Instytutu Badań Informacji i Komunikacji Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych.

Gabinet zbiorów graficznych

Stan liczbowy zbiorów na 31.12.2021 r.: wynosił 235.676 jednostek, w tym:

16.832 albumy, albumy pocztówek i katalogi wystaw,

73.228 grafika, ekslibrisy, fotografie i plakaty,

145.616 pocztówki i reprodukcje

W 2021 r. pozyskano do zbiorów 18 jednostek grafiki i rysunków. Księgozbiór podręczny (katalogi wystaw, foldery) Gabinetu został wzbogacony o 11 jednostek i liczy obecnie 1.411 pozycji (małe formy wydawnicze dotyczące głównie ekslibrisów oraz grafiki). Zinventaryzowano 748 jednostek (plakaty, grafika). W systemie Horizon/Alma skatalogowano 287 dokumentów ikonograficznych (ekslibrisy, grafika, akwarele, rysunki, plakaty, pocztówki.

W NUKAT zmodyfikowano 46 haseł khw.

Do KPBC opracowano i upowszechniono 250 obiektów głównie toruńską i wileńską grafikę oraz prace artystyczne na papierze- plakaty, ekslibrisy i pocztówki. Do digitalizacji oddano 114 obiektów, a do konserwacji 548 obiektów (grafiki, ekslibrisy, pocztówki).

Szczególną uwagę poświęcono dalszemu wzbogacaniu kolekcji grafiki według wcześniej wyznaczonej specjalizacji.

Zakupiono kolejne 2 portrety od artysty prof. Bogdana Przybylińskiego. Są to popiersia Zbigniewa Herberta oraz prof. Karola Górskiego. Portret Herberta uzupełnił rozpoczętą kolekcję z cyklu "Portrety Czołowych Pisarzy". Kolekcję grafiki toruńskiej i wileńskiej uzupełniono o kolejnych 6 grafik. Zakupiono również 10 kolejnych rysunków autorstwa prof. Piotra Gojowego, są to ilustracje do bibliofilskiego wydania Trylogii Henryka Sienkiewicza.

Na Aukcji Bydgoskiego Antykwariatu naukowego zakupiono cztery bardzo interesujące i wzbogacające kolekcję obiekty:

- Lorenczuk, Jan (ur. 1929) - Wstrzymał Słońce ruszył Ziemię: 500-na rocznica urodzin Mikołaja Kopernika: 1973,

- Urbanowicz, Zofia (1915-1980) - „Ricзка”; 1938. Drzeworyt 17x12,5 cm, na arkuszu 20x15 cm,

- Żurawski, Władysław (1888-1963) - „Hucułka z konwią”. 1938. Drzeworyt kolor. akwarelą, 14,2x9,2 cm,

- Jamontt, Bronisław (1886-1957) - Krajobraz z chatą. Rysunek na papierze 12x14 cm,

- Leistikow, Walter (1865-1908) - „Schlachtensee bei Berlin” [Jezioro Schlachtensee pod Berlinem]. 1902.

Do zbiorów kupiony został również od prywatnego kolekcjonera ręcznie kolorowany miedzioryt " Oblężenie Szczecina" - według sztychu Eryka Dahlberga.

Kontynuowano porządkowanie i inwentaryzację liczącego ok. 9.000 pozycji zbioru plakatów, które wpływały do Biblioteki od czasów powojennych do lat 90-tych XX wieku. Przed wpisaniem do inwentarza plakaty są czyszczone i poddawane wstępnej konserwacji zgodnie z zaleceniami Działu Konserwacji. Zinventaryzowane plakaty są na bieżąco digitalizowane, a następnie umieszczane w specjalistycznych szafach – tzw. szufladowcach. Kontynuowano również opracowanie plakatów w systemie Horizon oraz w systemie d Libra i upowszechniano na stronach Kujawsko- Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej - KPBC .

Zajmowano się także dalszą inwentaryzacją połączoną z katalogowaniem zbioru pocztówek. Wybrane pocztówki zostały od razu zdigitalizowane i trafiły do Kujawsko - Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Prowadzone selekcję grafiki wileńskiej okresu międzywojennego do wydzielonej kolekcji, wytypowano do tego zbioru kolejnych 548 prac, które poddane zostały konserwacji oraz każda z grafik przytwierdzona została na tzw. „plecki” za pomocą specjalnych, poliestrowych narożników. Wyodrębniona została również kolekcję prac Jerzego Hoppena. Prace tego artysty sukcesywnie były i są przekazywane do Oddziału Konserwacji i Zabezpieczania Zbiorów, gdzie przechodzą konserwację, umieszczane są na podkładach i chowane do specjalnie przygotowanych przez introligatorów teczek.

Wystawy prezentujące obiekty ze zbiorów Gabinetu :

- Muzeum Dziedzictwa Kościelnego w Wilnie na wystawie. "St Dominic and St Hyacinth in Lithuania: 800 Years of Memory" ("Św. Dominik i św. Jecek na Litwie: 800 lat pamięci ") zaprezentowało 4 akwarele autorstwa Jerzego Hoppena z 1944 roku. Wystawa odbyła się w dniach 5 sierpnia 2021 – 8 stycznia 2022 r.
- W maju 2021 użyczono do pracowni fotograficznej dr Marka Czarneckiego 78 prac autorstwa znanej toruńskiej artystki Krystyny Szalewskiej-Gałyńskiej. celem profesjonalnej digitalizacji w oparciu o technologię Image Science Associates w systemie Golden Thread. System ten spełnia najwyższe standardy reprodukcyjne dzieł płaskich. Prace zostały zdigitalizowane i opublikowane w albumie, podsumowującym twórczość artystki. Publikacja, której wydanie planowane jest na 2022 r., powstanie we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wydawnictwem PANORAMAPRESS.
- "Grafika Wileńska 1919 -1945" - wystawa online w systemie OMEKA. Wystawa upowszechniona została 12.V.2021 jako wydarzenie przy okazji Tygodnia Bibliotek.
- Drzeworyt sztorcowy ręcznie kolorowany "Kopernik broniący swojego "Sposobu bicia monety" na sejmie w Grudziądzu r. 1522". w postaci wysokiej rozdzielczości skanu został wypożyczony na wystawę stałą w tworzącym się oddziale "Muzeum Handlu Wiślanego".
- "Ogólny widok Chełmna", drzeworyt sztorcowy, kolorowany z XIX w oraz pocztówka przedstawiająca zachodnią elewację kościoła Św. Apostołów Piotra i Pawła z ok. 1909, zostały zaprezentowane w postaci wysokiej rozdzielczości skanu na wystawie "Dominikanie w Gdańsku. Dominikanie w Polsce" przygotowanej przez Muzeum Gdańska z okazji 800-lecia zakonu dominikanów na ziemiach polskich. (1.07 - 7.11. 2021 w Sali Morskiej w Ratuszu - Gdańsk).
- Pocztówki wielkanocne (sztuk 8) w postaci wysokiej rozdzielczości skanu w Muzeum Ziemi Chełmińskiej w Chełmnie.
- Plakat Eugeniusze Get - Stankiewicz "Solidarność. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych " w postaci wysokiej rozdzielczości skanu na wystawie z okazji 40 rocznicy rejestracji NSZZ RI "Solidarność" w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu.

Inne:

- Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku oraz Wielkanocy na okolicznościowych kartkach świątecznych i zaproszeniach publikowano prace z Gabinetu Zbiorów Graficznych z motywami świątecznymi.
- Przeprowadzono zajęcia prezentujące prace Gabinetu dla studentów kierunków: ochrona dóbr kultury i historii sztuki.

Gabinet zbiorów muzycznych

Stan liczbowy zbiorów na dzień 31.12.2021 r. wyniósł 101.814 jednostek inwentarzowych:

- 89.127 jednostek nut,

- 12.687 jednostek dokumentów dźwiękowych (płyty szelakowe, analogowe, CD, DVD).

Do zbiorów przyjęto 420 obiektów: 131 jednostek inwentarzowych nut w 140 woluminach i 289 jednostek inwentarzowych płyt w 289 woluminach, w tym według źródła wpływu:

- kupno: wpłynęło 8 jednostek inwentarzowych druków muzycznych,
- dary: wpłynęło 25 jednostek inwentarzowych dokumentów dźwiękowych i 2 jednostki inwentarzowe nut,
- egzemplarz obowiązkowy: wpłynęło 131 jednostek nut i 264 jednostek inwentarzowych dokumentów dźwiękowych i audiowizualnych,
- wymiana: wpłynęły 3 jednostki inwentarzowe nut.

W systemie Horizon opracowano 75 obiektów i utworzono 19 haseł przyjętych do khw. W systemie Alma opracowano 2 obiekty i uzupełniono 271 opisów o rekord zasobu i egzemplarza (77 nut, 182 płyty CD, 12 płyt DVD).

W roku 2021 zakończono prace przy grantie POPC: „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju”. Skatalogowano i upowszechniono w KPBC muzykalia pochodzące z tzw. zbiorów zabezpieczonych, pierwodruki F. Chopina oraz rękopiśmienną spuściznę kompozytorską nestora pomorskich kompozytorów Zygmunta Moczyńskiego (1871-1940). Owocem pracy jest wprowadzenie 350 opisów do Horizon wcześniej nie publikowanych cyfrowo, unikatowych i cennych obiektów, które zostały także upowszechnione w bibliotece cyfrowej KPBC. 9 i 10 lipca odbyła się konferencja podsumowująca projekt POPC, podczas której został wygłoszony referat wraz z prezentacją omawiający efekt prac ze zbiorami muzycznymi, prezentacja *Dziedzictwo muzyczne Pomorza i Kujaw w projekcie POPC* jest dostępna <https://www.youtube.com/watch?v=HLY9a07ARLc&t=6530s>. Ponadto wytypowano druki muzyczne, które prezentowano w filmie promocyjnym TV UMK „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju” link: <https://www.youtube.com/watch?v=VnM5sJcJThk>

Promocja zbiorów

Podczas konferencji *Muzyka utrwalona. Fotografie dźwiękowe polskiej kultury muzycznej* – kwiecień 2021r., cenne nagrania archiwalne I. J. Paderewskiego i K. Szymanowskiego były popularyzowane przez dr hab. Elżbietę Szczurko, która wygłosiła referat *Ignacy Jan Paderewski i Karol Szymanowski w zbiorach Fonograficznych Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*. Także dr hab. Elżbieta Szczurko wygłosiła referat, oparty na materiale nutowym pochodzącym ze zbiorów muzycznych BU: *Stabat Mater" na chór mieszany Romana Padlewskiego (1939) – w stronę tradycji gatunku podczas Ogólnopolskiej Sesji Naukowej z serii Muzyka wobec poezji i nauczania Karola Wojtyły i Jana Pawła II* (cz. XI) w ramach XV Dni Jana Pawła II pt. „Jan Paweł II. Co dalej?” na Akademii Muzycznej w Krakowie, 3-4 listopada 2020 r.

Kontynuowano pracę w ogólnopolskim zespole projektowym (złożonym z członków Sekcji Fonotek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich) realizującym projekt bibliograficzny: „Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych” w ramach grantu DUN. Realizowany projekt jest pierwszą w kraju i na świecie rejestracją publikacji i niepublikowanych prac naukowych, dotyczących nagrań polskich i polonijnych kompozytorów oraz wykonawców, a także polskich i działających na historycznym obszarze Polski firm fonograficznych oraz tekstów poświęconych fonografii przygotowanych przez polskich autorów lub wydanych w języku polskim. W 2020 r. sporządzono 400 opisów bibliograficznych.

Gabinet dokumentów życia społecznego

Stan zbiorów dokumentów życia społecznego w dniu 31.XII 2021 r. wynosił 237.081 jednostek.

W roku 2021 do Gabinetu Dokumentów Życia Społecznego stan zbiorów powiększył się o 8471 jednostek w tym:

fotografii	7.067
druków	1.402
filmów	2

Wpływ wg źródeł:

dary	8.460
egzemplarz obowiązkowy	9
kupno	2

Inwentarz fotografii liczył 3.640 pozycji (119.685 jednostek fotografii). W 2021 roku przybyło 60 pozycji tj. 7.068 jednostek.

Księgozbiór podręczny został powiększony o 15 woluminów.

W 2021 zakupiono od osoby prywatnej film: "Archiwum wspomnień -wywiad rzeka z prof.. Andrzejem Tomczakiem" autorstwa Adama Wilmy, 2012 r., sygn. f-3582. Na aukcji zakupiono druk ulotny: OBYWATELE i Obywatelki! [inc.:] W dziejach naszego narodu niezwykle doniosła przybliża się chwila Głosujcie na listę No 11. Republikański Demokratyczny Komitet Wyborczy we Włocławku. [Włocławek 1919]. Sygn. I A-6. Systematycznie dokumenty pozyskiwane są od darczyńców prywatnych, aktywnych uczestników życia kulturalnego.

W roku 2021 kontynuowano współpracę z agendami UMK:

- Akademickim Centrum Kultury i Sztuki "Od Nowa"
- Działem Promocji i Komunikacji – systematyczne pozyskiwanie fotografii dokumentującej wydarzenia w UMK,
oraz instytucjami kultury Torunia:
- Muzeum Okręgowym,
- Muzeum Etnograficznym,
- Teatrem im. W. Horzycy,
- Teatr Afisz Impresaryjny,
- Kujawsko-Pomorski Impresaryjny Teatr Muzyczny w Toruniu,
- Galerią Sztuki Wozownia – systematyczne pozyskiwanie zaproszeń i programów wystaw,
- Toruńską Agendą Kulturalną,
- ICIMSS,

Materiały pozyskiwano także od partii politycznych.

Opracowanie obejmuje typowanie dokumentów do poszczególnych kategorii klasyfikacji i nadawanie sygnatur, opracowania formalne i rzeczowe w systemie Horizon, identyfikację miejsca i czasu wydarzeń oraz osób udokumentowanych na fotografiach.

1. Typowanie dokumentów do poszczególnych kategorii klasyfikacji rzeczowej i nadawanie sygnatur – ok 1500 jednostek.
2. Opracowanie zbiorów – 175 rekordów bibliograficznych (zostały także udostępnione w KPBC). Wykonano 15 haseł rozwiniętych jhp KABA w katalogu NUKAT, podłączono 253 rekordy jhp KABA.

Skatalogowano kolekcje negatywów Władysława Bereźnickiego (1890-1957) ofiarowaną przez jego prawnuczkę Karolinę Falleńczyk Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu w 2014 r. (241 rekordów).

W Gabinetcie DŻS-ów prowadzona jest dodatkowa digitalizacja wynikająca z realizacji kwerend on-line, w 2021 r. wykonano 12.505 kopii cyfrowych. Zdigitalizowane fotografie i druki umieszczane są na dysku lokalnym.

Działalność promocyjna

Prowadzenie profilu na facebooku „Dokumenty Życia Społecznego Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu” <https://www.facebook.com/pages/Dokumenty-%C5%BBycia-Spo%C5%82ecznego-Biblioteki-Uniwersyteckiej-w-Toruniu/578649038867806>

Strona służy:

- wymianie informacji o aktywności społeczeństwa Torunia i regionu obejmującej działalność kulturalną, polityczną, gospodarczą, naukową, edukacyjną, reklamową, edukacyjną, rozrywkową, sportową, turystyczną, religijną, artystyczną, administracyjną
- promowaniu zbiorów i działalności Sekcji Dokumentów Życia Społecznego

Uaktualnianie hasła Wikipedii „Zbiory Dokumentów Życia Społecznego Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu” uzupełnianie kalendarium, spisu wystaw i cennych nabytków oraz bibliografii

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zbiory_Dokument%C3%B3w_%C5%BBycia_Spo%C5%82ecznego_Biblioteki_Uniwersyteckiej_w_Toruniu

W 2021 r. obiekty ze zbiorów Gabinetu zostały udostępnione do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu na wystawę z okazji obchodów 40. Rocznicy zarejestrowania NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”. Udostępnione zostały fotografie Remigiusza Stasiaka: Ulice Torunia, listopad 1981 (2 fot), Marsz przeciw przemocy, 28 listopada (1 fot., sygn.. f-2078)); druk ulotny, zaproszenia na wykład prof. Jacka Staszewskiego z 29 kwietnia 1981 r., sygn.. XVII-1/d (wykład odbył się w BU i był częścią obchodów 3 maja 1981 r. w Toruniu, których głównym organizatorem była NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” naszego województwa)

Do Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy użyczono skan druku ulotnego „Gustaw Weese Toruń. Największa i najstarsza fabryka toruńskich pierników. Istnieje 165 lat. Fabryka czekolady 1763” (sygn.. XIA, [1928 r.]) do portalu „Pierniki w kujawsko-pomorskim. Regionalny szlak kulturowy zabytków oraz dawnych i współczesnych zwyczajów związanych z piernikarstwem” dostępnego online <https://piernikarka.pl/index.php/2021/02/07/pierniki-w-kujawsko-pomorskim-szlak/>.

IX. Konserwacja zbiorów

W 2021 r. zespół konserwatorów wykonał:

Konserwacja zachowawcza starodruków	32 poz.
Konserwacja starodruków na bloku	11 poz.
Konserwacja zachowawcza druków XIX/XX w	200 poz.
Konserwacja zachowawcza rękopisów	39 poz.
Konserwacja grafik	382 poz.
Konserwacja zachowawcza rysunku (tusz, ołówki)	120 poz.
Konserwacja kolekcji mieszanych / rysunki, grafiki, akwarela/	1 poz.
Konserwacja zachowawcza map.	1 poz.
Konserwacja zachowawcza atlasów	1 poz.
Konserwacja plakatów/afisze/.	96 poz.
Konserwacja luźnych dokumentów w teczkach.	2 tecki (280 dokumentów)
Konserwacja pełna gazet	4200 kart
Konserwacje pełna druków (XIX /XX w	160 poz.
Pełna konserwacja rękopisów muzycznych	34.sygnatury (1630 kart)
Pełna konserwacja druków muzycznych	39 sygnatur (1025 kart)
Naprawa czasopism, gazet .	93 poz. (9300 stron)
Konserwacja zachowawcza broszur	40 poz.

Pełna konserwacja luksusowego wydania XX w albumu
Dezynfekcja: łącznie wykonane

1 poz.
8 wsadów

W 2021 roku, mimo trwającej pandemii, dużo czasu poświęcono na przygotowanie zabytków do wystaw własnych i użyczeń na wystawy oraz wypożyczenie na digitalizację wydawniczą. W sumie przygotowano obiekty na 6 wystaw, odbyło się jednak tylko 5 wystaw w postaci tradycyjnej i 1 wystawa z powodu pandemii tylko on-line. W sumie zostało poddanych konserwacji i przygotowanych 353 obiektów, w tym aż 261 grafik artystów wileńskich, które nie zostały wyselekcjonowane na wystawę „Grafika wileńska okresu międzywojennego ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu”. W zespole grafik były różne techniki: akwaforta, sucha igła, miękki werniks, cynkotypia, miedzioryt i techniki mieszane. Wszystkie były wcześniej wielokrotnie ekspozowane i nosiły ślady licznych montażu i zniszczeń.

Drugą liczną grupą grafik były 78 prac graficzki Krystyny Szalewskiej-Gałyńskiej przygotowywane do wypożyczenia z biblioteki w celu wykonania digitalizacji wydawniczej. Obiekty te wymagały bardzo starannych prac w celu usunięcia zabrudzeń i śladów po taśmach montażowych. Zostaną umieszczone w albumie poświęconym twórczości artystki.

Ponadto przygotowaliśmy na Wystawę Medyczną 7 starych druków, 1 stary druk na wypożyczenie do Gdańska, 2 rękopisy średniowieczne do Muzeum Okręgowego w Toruniu i 4 akwarele Hoppena na wypożyczenie do Wilna.

Wszystkie wypożyczenia są dla Oddziału bardzo pracochłonne: często należy obiekty przygotować do ekspozycji wykonać opakowanie ochronne i napisać ekspertyzę. Przygotowanie do ekspozycji poprawia stan zabytku, ale nie chroni zabytku przed różnego rodzaju uszkodzeniami na skutek zmiany i wahań klimatycznych oraz na skutek działania światła. Są to mikrouszkodzenia, niewidoczne dla oka ale przyspieszające procesy niszczenia, dlatego w ekspertyzach przedstawiamy wysokie wymagania ekspozycji oraz rotację kart przy długo trwających wystawach.

W przypadku wystaw w Muzeum Okręgowym w Toruniu często konserwatorzy z biblioteki dokonują zmiany ekspozowanych kart.

Pracując w projekcie POPC „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko – pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju” w 2021 roku przygotowaliśmy do digitalizacji wyselekcjonowane zbiory biblioteczne. Zawężony zakres prac dotyczy przede wszystkim obiektów najstarszych: rękopisów nowożytnych, starych druków które przy rozszerzonym zakresie prac wymagałyby więcej czasu poświęconego na pracę ale też należałoby prowadzić pełną dokumentację opisową i fotograficzną takich prac. Przygotowaliśmy do digitalizacji w 2021 roku: 40 starych druków, 14 rękopisów nowożytnych, 54 sygn. zbiorów muzycznych i 198 druków XIX – XX wiecznych. Fundusz, który przeznaczono na materiały konserwatorskie w ramach POPC pozwolił na użycie drogich, specjalistycznych materiałów jak np. bardzo cienkiej, transparentnej bibułki, która doskonale wzmacniała zakwaszony papier oraz bibuły i papiery japońskie długowłókniste w szerokiej gamie kolorystycznej. Obiekty XIX i XX zostały objęte szeroką opieką konserwatorską, która wyczerpała wszystkie potrzeby obiektów przekraczając zakresem tylko przygotowanie do digitalizacji. Wszystkie prace Oddziału na zbiorach bibliotecznych bardzo często kończą się także wykonaniem opakowania ochronnego z materiałów bezkwasowych lub zapakowaniem w gotowe teczki i pudła bezkwasowe firmy Beskid, co zabezpiecza obiekty na wiele lat. Ogółem w 2021 roku w projekcie POPC objęto pracami 306 obiektów.

Dwa zabytki ze zbiorów Archiwum Emigracji są nadal obiektem prac studentów IV roku specjalizacji w Katedrze Konserwacji Papieru i Skóry. Jeden obiekt przekazany do konserwacji: pastel „Portret Susanne Laurent z 1948 roku autorstwa Konstantego Brandel, jest już po zakończonych pracach i powraca niebawem do biblioteki. W ramach prac dyplomowych nadal nie przyjęto żadnego zabytku. Jesteśmy przygotowani do wyszukania obiektu jeśli tylko będzie zainteresowanie Katedry. Niestety w związku z pandemią i ograniczeniami związanymi z ilością pracowników i zachowaniem dystansu nie mogliśmy przyjąć studentów specjalizacji konserwacji papieru i skóry na praktyki zawodowe, mimo zapytań ze strony kierownika Katedry.

Ważniejsze prace zespołu introligatorów:

Foliowanie książek COLIBRI	699 szt.
Oprawa roczników gazet w twardą oprawę	14 szt.
Oprawa książek w skórę i półskórek ze złoceniami	7 szt.
Oprawy z reperacją i z zachowaniem starych okładek	139 szt.
Oprawy nowe z drukiem i reperacją składek /wykazy	179 szt.
Oprawy broszurowe z reperacją kart	17 szt.
Oprawy w grzebień	142 szt.
Oprawa w termo okładki Fast-bind	229 szt.
Oprawa inwentarzy w półskórek	6 szt.
Oprawa inwentarza w półpłótno	1 szt.
Oprawa inwentarza A3.	6 szt.
Reperacje książek, wklejanie kartek.	111 szt.

X. Komputeryzacja

Wdrożenie nowego systemu bibliotecznego ALMA - prace zespołu informatyków:

- nadzór nad utworzeniem formularza migracyjnego z Horizonta do Almy,
- nadzór nad utworzeniem formularza konfiguracyjnego Almy,
- eksportowanie danych z Horizon 5, scalenie danych wyeksportowanych z Horizonta 5 w Toruniu i z Horizonta 7 w Bydgoszczy oraz przesłanie ich na serwer ExLibris,
- przeniesienie wypożyczeń i zwrotów z Horizonta do Almy, konfiguracja ustawień dotyczących udostępniania w Almie, zintegrowanie Almy z płatnościami PayU, automatyczne ładowanie danych czytelników - absolwentów do Almy,
- prace przy nowym systemie: przygotowanie i przekazywanie danych do migracji (eksporty testowe i końcowy), wypełnianie formularzy migracyjnych, przenoszenie zasobów, przenoszenie użytkowników, konfiguracja systemu – zasady udostępniania, wypożyczalnia międzybiblioteczna, konta czytelników, lokalizacje, wygląd interfejsu, , problem kodowania znaków - diakrytyków w Primo, łączenie Mesh i KABA, rekordy egzemplarzy, bibliograficzne, ustawienia konfiguracyjne,
- praca w środowisku testowym, praca i ocena po załadowaniu danych testowych, tworzenie rekomendacji dla ładowań testowych,
- harvestowanie danych z Repozytorium UMK oraz z KPBC,
- konfigurowanie serwera proxy w Alma,
- konfigurowanie wydruków oraz drukarek (QuickPrint, PrintDaemon).

W trakcie wdrożenia informatycy brali udział w: spotkaniach z zespołem pomocy technicznej Aleph Polska, zebraniach z firmą ExLibris a także w szkoleniach i spotkaniach organizowanych przez Bibliotekę Narodową. Po uruchomieniu systemu informatycy administrują systemem,

Pozostałe prace zespołu informatyków Oddziału Komputeryzacji:

- wdrożenie i administrowanie konsolą programu antywirusowego ESET PROTECT pozwalający na zarządzanie ochroną antywirusową, przygotowanie programów na komputery użytkowników przystosowane do współpracy z konsolą i ich wgranie,
- rozpoczęcie inwentaryzacji szaf rackowych i sieci lan BU,
- uporządkowanie zapory biblioteki.
- generowanie raportów i statystyk z:

- programu Expertus dla Oddziału Bibliografii, Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, repozytorium instytucjonalnego, zasobu cyfrowego,
- administracja bazami bibliograficznymi w systemie CDS/ISIS,
- drukowanie kodów kreskowych i etykiet zewnętrznych na książki stojące w wolnym dostępie dla bibliotek,
- zakupy sprzętowe i materiałowe na potrzeby BU (komputery, drukarki, części zamienne, tonery, papier do drukarek, nalepki; diagnostyka, kierowanie i organizowanie napraw sprzętu, tworzenie specyfikacji sprzętów, instalacja i konfiguracja nowego sprzętu: komputerów, drukarek termicznych, czytników kodów kreskowych, czytników RFID,
- zakładanie i modyfikacja kont pocztowych dla pracowników BU, administracja listami dystrybucyjnymi biblioteki, modyfikacja danych w bazie pracowników, udzielanie pomocy pracownikom w zakresie kont mailowych, Internetu, aplikacji, Almy, dostępu do sieci, spotkań zdalnych (MS Teams),
- aktualizacja pylonu przed budynkiem BG - aktualizacja certyfikatu do połączeń z Urzędem Marszałkowskim, zaimplementowanie nowego systemu, postawienie serwera testowego do połączeń w obrębie Biblioteki,
- server HAN - serwer i aplikacja pozwalająca na zdalny dostęp do e-zasobów dla wszystkich pracowników i studentów UMK:
 - tworzenie nowych dostępów zdalnych do e-zasobów (HAN), modyfikacja i aktualizacja istniejących wraz ze zmianą warunków dostępu (w wyniku zmian na stronie dostawcy e-zasobów),
 - przygotowania do przekonwertowania bazy HAN ze względu na zmniejszające się wolne miejsce na dysku,
 - pomoc użytkownikom w dostępie do zasobów via aplikacje HAN, statystyki wykorzystania zasobów, wykazywanie błędów w działaniu e-zasobów via HAN.

Sekcja Digitalizacji – podstawowe prace:

- realizowanie bieżących zamówień zewnętrznych i wewnętrznych (m.in. na rzecz projektów POPC i EODOPEN) na ucyfrowianie metodą skanowania lub fotografowanie zasobów BU oraz obcych, przetwarzanie plików ręczne i częściowo wsadowe w tym przycinanie, prostowanie, OCR, przygotowywanie materiałów do poprawy rozpoznanego tekstu po automatycznym procesie OCR, kompresja LZW, podział na numery, tworzenie plików prezentacyjnych w tym pdf, wystawienie plików, publikowanie, archiwizowanie przetworzonych plików-masterów, opracowywanie i publikowanie obiektów w KPBC i w portalu Polona (w roku 2021 zarejestrowało 746 zamówień,
- publikowanie obiektów urodzonych cyfrowo w Zasobie Cyfrowym zc.umk.pl (głównie EO, sporadycznie dary),
- testy w programie FineReader dot. możliwości nałożenia struktury na tekst po OCR,
- wprowadzanie danych do portalu Dzieł Osieroconych (Orphan Works), Prowadzenie dokumentacji dotyczącej materiałów deponowanych w KPBC oraz dokumentacji zw. z przekazaniem pozwoleń na upowszechnianie.
- pomoc czytelnikom KPBC i partnerom KPBC w czytaniu, deponowaniu prac w Bibliotece Cyfrowej,
- szkolenia i pokazy w zakresie: procesów digitalizacji, sprzętu służącego digitalizacji, deponowania materiałów w bibliotece cyfrowej, dobrych praktyk w zakresie digitalizacji (np. 31.08-01.09 dla pracowników Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie), konsultacje dla pracowników WNoZ dot. deponowania czasopism w Polonie w związku z realizacją przez grantu, w ramach którego zadeklarowano deponowanie czasopisma Wydziału w Polonie),
- obsługa wydarzeń, konferencji, wernisaży, szkoleń etc.

W 2021 r. zakupiono skaner dziełowy Lizard, który stanął w nowej pracowni digitalizacji, wydzielonej z Oddziału Zbiorów Specjalnych.

XI. Kontrola i selekcja zbiorów

W roku 2021 realizowano prace związane z przenoszeniem czasopism na sygnatury książkowe, selekcję materiałów zbędnych w magazynie czasopism, kontrolę zbiorów Biblioteki Głównej. Przeprowadzono również całkowite skontrum księgozbioru wydzielonego Pracowni Języka i Kultury Arabskiej. Wspomagano przenoszenie wszystkich książek z magazynu Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji do Biblioteki Głównej. Kontynuowano: prace melioracyjne w katalogu elektronicznym oraz katalogach kartkowych, poszukiwania nieprawidłowo wcielone egzemplarze w magazynach Biblioteki Głównej, przenoszenie wydawnictw seryjnych na inwentarz książek oraz wyjaśniano zgłoszone błędy w zapisie sygnatur w katalogu komputerowym.

Selekcja zbiorów w magazynie wydawnictw wieloegzemplarzowych:

- sprawdzono 936 tytułów,
- wycofano ogółem 1 699 wol.

Selekcja zbiorów w magazynie wydawnictw ciągłych:

- wycofano 218 tytułów czasopism

Inne wykonane prace:

- dokonano 5.870 poprawek w katalogu komputerowym,
- usunięto 6275 kartek katalogowych z katalogu alfabetycznego,
- inne poprawki 9.579,
- do Księgi Ubytków Wydawnictw Zwartych wpisano 3.282 wol.,
- do Księgi Ubytków CD ROM wpisano 30 CD ROM-ów
- do Księgi Ubytków depozytów BIOTORU wpisano 2 wol.,
- do Księgi Ubytków Wydawnictw Ciągłych wpisano 2.691 wol.

XII. Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych

W 2021 r. Bibliografia Publikacji Pracowników UMK prowadzona była w dotychczas używanym systemie Expertus oraz od 1 lipca 2021 r. równocześnie w nowej bazie Omega. Nadzór nad bazą publikacji pracowników sprawuje Oddział Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych

Do zadań Oddziału należy także:

- przygotowanie analiz parametrycznych w związku z ocenami okresowymi, habilitacjami i profesurami oraz wnioskami o granty i nagrody,
- przygotowanie zestawień dla wydziałów lub katedr dotyczących publikacji ich pracowników z okresu kilku lat.
- udzielanie informacji we wszystkich sprawach dotyczących ministerialnych rozporządzeń z zakresu ewaluacji nauki oraz międzynarodowych baz danych odzwierciedlających dorobek naukowy pracowników nauki (Web of Science, Scopus, GoogleScholar),
- zgłaszanie publikacje z najwyżej punktowanych czasopism do jednorazowych stypendiów Rektora.

Baza Expertus

- opisy dopisane 5.170
- opisy edytowane 10.978

Baza Omega

- opisy dopisane – 2146
- opisy edytowane – brak możliwości sprawdzenia.

Analizy parametryczne (oceny dorobku naukowego pracowników UMK przygotowywane w związku z awansami, nagrodami, przedłużeniem zatrudnienia, grantami itp.) - 284 analizy.

Publikacje z najwyżej punktowanych czasopism zgłoszone do jednorazowych stypendiów Rektora - 461 publikacji.

Korespondencja mailowa: wysłano 4.735 maili dotyczących ewaluacji jednostki za lata 2017-2021.

Ewaluacja 2017-2021

Przez cały 2021 rok trwały intensywne prace związane z przygotowaniem dorobku publikacyjnego pracowników UMK za lata 2017-2021 do sprawozdania dla MEiN (w nieprzekraczalnym terminie do 17 stycznia 2022 r.). Ze względu na niedostosowanie systemu Expertus do potrzeb ewaluacji zostało przyspieszone wprowadzenie do użytku bazy Omega, której algorytm optymalizujący umożliwił wskazanie najkorzystniejszych w punktu widzenia uczelni oraz poszczególnych dyscyplin publikacji. Informatycy UCI UMK dokonali transferu danych z bazy Expertus do Omegi na dzień 30 czerwca br. Prace nad bazą Omega nie zostały jednak całkowicie zakończone, co oznaczało brak możliwości dokonania masowego eksportu danych z tej bazy do Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN), z której dane są zaciągane do aplikacji SEDN (Systemu Ewaluacji Dorobku Naukowego), służącej do obsługi procesu ewaluacji dorobku naukowego w Polsce. Dlatego od 1 lipca br. konieczne było wprowadzanie publikacji jednocześnie do obydwu baz Expertus i Omegi.

W listopadzie i grudniu 2021 r. do Profilu Jednostki UMK w PBN zostało przesłanych przez transfer danych z Expertusa około 15.500 prac. Planowany na 20 grudnia ostatni transfer danych nie doszedł do skutku (z powodu różnych błędów, w znacznej mierze leżących po stronie PBN-u). Spowodowało to konieczność ręcznego uzupełniania danych w PBN-ie. W okresie od 22 do 31 grudnia wprowadzono do bazy PBN kilkaset rekordów (wpisywano cały rekord lub poprawiano w PBN Repozytorium i następnie zapisywane w Profilu Instytucji UMK).

W związku z ewaluacją jednostki trwały dalsze, intensywne prace wdrożeniowe nad systemem Omega. Zakończenie prac związanych z ewaluacją nastąpiło już w roku 2022.

XIII. Działalność informacyjna

W roku 2021 w punkcie informacyjnym zrealizowano łącznie 4.715 kwerend, w tym 409 za pośrednictwem poczty elektronicznej, 39 za pośrednictwem komunikatora *Bibliotekarz online*, 2.488 kwerend osobistych i 1.779 kwerend telefonicznych. Wydano 566 kart dziennych czytelnika. Informacje o aktualnych wydarzeniach są dostępne na stronach Biblioteki Uniwersyteckiej a także w serwisach YouTube, Facebook, Pinterest, Twitter i Google+ a także na stronach portalu internetowego BU opartego na otwartoźródłowym systemie Liferay.

Oddział informacji przygotował, uruchomioną w lutym, Platformę Wystaw Cyfrowych, promującą cenne zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej. Platforma posadowiona została na otwartoźródłowym systemie Omeka S, który wspiera m.in. ekspozycję kolekcji dziedzictwa kulturowego oraz tworzenie powiązanych otwartych danych (Linked Open Data). Jako pierwsza na platformie udostępniona została wystawa pt. "O pożytkach z książek cyfrowych". Platforma powstała także jako inicjatywa wspierająca otwartą naukę, otwartą edukację, otwartą kulturę oraz humanistykę cyfrową.

W związku z uruchomieniem przez bibliotekarzy instytucjonalnego repozytorium danych badawczych na platformie RepOD (<https://repor.icm.edu.pl/dataverse/umk>) Oddział Informacji przygotowała

także szkolenia dla pracowników dotyczące zarządzania danymi badawczymi a także zapraszał na webinaria wprowadzające w zagadnienia przechowywania i udostępniania danych.

XIV. Działalność dydaktyczna

W roku 2021 trwające 60 godzin praktyki w BU odbywało 5 studentów – po jednej osobie w Oddziale Informacji i Oddziale Zbiorów Specjalnych oraz trzy osoby w Oddziale Czasopism. Na przełomie sierpnia i września 3 osoby z Biblioteki Głównej Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie odbywały praktykę zawodową w oddziałach BU.

Na platformie Moodle stale dostępny jest kurs e-learningowy przysposobienia bibliotecznego, kierowany do studentów, ale także dostępny dla wszystkich zainteresowanych. Treści kursu zostały w 2021 r. zaktualizowane po wdrożeniu systemu bibliotecznego Alma i multiwyszukiwarki Primo. W tym roku zrezygnowano z testu sprawdzającego wiedzę dostępnego w latach ubiegłych dla studentów I roku. Oprócz kursu dostępnego online pracownicy Oddziału Informacji prowadzili stacjonarne zajęcia przysposobienia bibliotecznego: 19 spotkań dla studentów I roku UMK, 2 dla uczniów Uniwersyteckiego Liceum Ogólnokształcącego. Dla studentów zagranicznych przeprowadzono 3 spotkania online.

Pracownicy Oddziałów: Gromadzenia i Kontroli Zbiorów, Czasopism, Opracowania i Zbiorów Specjalnych przeprowadzili także 12 zajęć dydaktycznych połączonych z prezentacją Biblioteki i zbiorów dla studentów UMK z kierunków: historia sztuki, wojskoznawstwo i filologia polska.

Oddział Informacji BU był współorganizatorem cyklicznego seminarium naukowego Science Bridges <https://sciencebridges.umk.pl>

Szkolenia wewnętrzne dla bibliotekarzy

W 2021r. zorganizowano 140 szkoleń wewnętrznych dla bibliotekarzy systemu bibliotecznego UMK związanych z wdrożeniem nowego systemu bibliotecznego Alma i multiwyszukiwarki Primo, prowadzonych przez Bibliotekę Narodową, firmę Exlibris lub pracowników BU.

W związku ze zmianami w przepisach katalogowania wynikającymi z przystąpienia do współkatalogowania z Biblioteką Narodową pracownicy Oddziału Opracowania Zbiorów poświęcili 2.930 godz. na udział w szkoleniach

Pracownicy Oddziału Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych uczestniczyli w 38 szkoleniach online dotyczących baz i platform: WoS, Scopus, SciVal, PBN, Alma, Omega.

XV. Działalność kulturalna

Ważniejsze wydarzenia w BU:

Spotkania autorskie i prezentacje książek:

2.09.2021 Spotkanie z dr. Maciejem Mazurkiewiczem i promocja książki pt. *Ludobójstwo Niemiec na narodzie polskim (1939-1945). Studium historycznoprawne*; organizatorzy: Katedra Historii Doktryn Polityczno-Prawnych i Prawa Niemieckiego UMK, Instytut Pamięci Narodowej, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu; Biblioteka Uniwersytecka, sala nr 8 + transmisja na kanale UMK na platformie YouTube: <https://www.youtube.com/c/UMKTV-youtube>

Wydarzenia XVIII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek Znajdziesz mnie w Bibliotece <https://www.bu.umk.pl/tydzien-bibliotek-2021>

10.05-30.06.2021 *W drodze do niepodległości. Kanadyjski przystanek – obóz Kościuszko w Niagara-*

- on-the-Lake, 1917-1919*; organizatorzy: Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Fundacja Kultury i Biznesu w Łodzi i BU, przy wsparciu finansowym Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Okręg 2 w Nowym Jorku; BU, II piętro
- 11.05.2021 *W świecie bajki ludowej*. Spotkanie z prof. Violetą Wróblewską na temat *Słownika polskiej bajki ludowej*; prowadzący: dr Marcin Lutomiński; premiera w serwisie FB <https://www.facebook.com/bu.torun/posts/6078418062183926>
- 12.05.2021 *Grafika wileńska 1919-1945* – wystawa cyfrowa na platformie wystaw cyfrowych BU: <https://expo.bu.umk.pl/s/grafika-wilenska/page/witamy>; autorzy: E. Hudzik, dr D. Piotrowski. P. Kurek
- 17.05.2021 *Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju. Program Operacyjny Polska Cyfrowa - spotkanie informacyjne* (m.in. prezentacja "Miasta i miasteczka z regionu kujawsko - pomorskiego i pomorskiego w dawnej pocztówce z kolekcji Gabinetu Zbiorów Graficznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu"); transmisja za pośrednictwem kanału UMK na platformie YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=rX2V9pjbbg>

XII Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki (25 – 31 października 2021 r.

Inicjatywa promuje ideę otwartego dostępu do zasobów naukowych i edukacyjnych. W tym roku odbywa się pod hasłem "To ma znaczenie, w jaki sposób otwieramy wiedzę: budowanie kapitału społecznego". Włączając się w promowanie tegorocznego hasła Biblioteka Uniwersytecka przygotowała nową odsłonę stron poświęconych Otwartej Nauce. Na stronach znajdują się:

- informacje o programach otwartego publikowania w ramach licencji Wirtualnej Biblioteki Nauki,
- cele i zasady Planu S,
- informacje na temat pisania Planów Zarządzania Danymi,
- instrukcje deponowania zbiorów danych badawczych,
- otwarte zasoby edukacyjne,
- platforma wystaw cyfrowych.

Kiermasz książek

13 października odbył się Inauguracyjny Październikowy Kiermasz Książek, organizowany przez Koło SBP przy BU

Ważniejsze wystawy zorganizowane lub współorganizowane przez BU:

- 19.03-30.04.2021 *Regionalia na wystawie* - wystawa planszowa obiektów ucyfrowionych w ramach projektu POPC na UMK; organizator: BU; Książnica Kopernikańska w Toruniu,
- 5.05-30.06.2021 *Regionalia na wystawie* - wystawa planszowa obiektów ucyfrowionych w ramach projektu POPC na UMK; organizator: BU; Biblioteka Pedagogiczna w Toruniu,
- 10.05-31.10.2021 Wystawa okolicznościowa upamiętniająca starszą kustosz dyplomowaną mgr Bożenę Bednarek-Michalską,
- 20.05-31.08.2021 *Karl Dedecius (1920-2016). W setną rocznicę urodzin*; organizator: BU z inicjatywy prof. dr hab. L. Żylińskiego – kierownika Katedry Literatury i Kultury Krajów Niemieckojęzycznych XIX – XX Wieku na Wydziale Humanistycznym UMK,
- 9.07.2021 - *Wystawa cyfrowa Wirtualna podróż śladami historii* <https://expo.bu.umk.pl/s/wirtualna-podroz-sladamihistorii/page/o-wystawie> promująca efekty projektu *Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu*

- kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju. Program Operacyjny Polska Cyfrowa;*
- 23.09-7.10.2021 Wystawa *Samuel Bogumił Linde – wybitny torunianin*; organizatorzy: Towarzystwo Miłośników Torunia, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Książnica Kopernikańska, Archiwum Państwowe w Toruniu, BU;
- 13-19.09.2021 *Medycyna w dawnej książce*. Wystawa towarzysząca 70. Jubileuszowemu Kongresowi Chirurgów Polskich 15-18.09.2021; Organizator: BU; Muzeum Okręgowe w Toruniu
- 16.09.2021 Wernisaż wystawy *MIĘDZY GREAT RUSSELL STREET A BRITISH MUSEUM. Mieczysław Grydzewski i „Wiadomości”*, przygotowanej z okazji Konferencji Naukowej *Czterdzieści lat po zamknięciu WIADOMOŚCI*, Toruń 16-18.09.2021; organizatorzy: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Emigracji, Teatr im. Wilama Horzycy. Wystawa została sfinansowana z grantu Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu; Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu. Czas ekspozycji – do 10.01.2022

Pracownicy BU wspomagali od strony organizacyjno-technicznej: 9 szkoleń/warsztatów, 5 spotkań/zebrań, 1 konkursy, 1 stoisko promocyjne, 2 kiermasze i 1 zbiórkę charytatywną organizowane w Bibliotece przez podmioty zewnętrzne.

XVI. Działalność naukowa i wydawnicza

Książki autorstwa lub współautorstwa pracowników BU:

1. Biedrzycki Adam, Szramowski Wojciech: Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego oraz krajów regionu Bałtyku za rok 2016 wraz z uzupełnieniami z lat poprzednich / Towarzystwo Naukowe w Toruniu; Biblioteka Uniwersytecka. – Toruń, 2021. – 389 s. Punktacja MNiSW 80.
2. *Krytyka krytyki i inne eseje* / Stanisław Frenkiel ; zebrała i przygotowała do druku Katarzyna Moskała ; wstępem opatrzyli Jarosław Koźmiński i Katarzyna Moskała. Oficyna Wydawnicza Kucharski, Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Emigracji | Polska Fundacja Kulturalna, Toruń – London, 2021, 534 s. Seria: Archiwum Emigracji. Polska Krytyka Sztuki na Emigracji 1940-2000 T. 4. Punktacja MNiSW 40.
3. Skoczek Elżbieta, Supruniuk Mirosław A., Czapski raz jeszcze...: errata do biografii Józefa Czapskiego / pod red. Elżbiety Skoczek i Mirosława A. Supruniuka. Kraków, Instytut Literatury, 2021, 283 s., [32] s. tabl., il.; streszcz. ang. Seria: (Biblioteka Pana Cogito). Punktacja MNiSW 20.

Rozdziały monografii

1. Gerc Lidia: „Pracuję jak kucharz, który nie lubi, jak mu inni zaglądają do garnka” : o Henryku Sienkiewiczu w prasie wiedeńskiej. [w:] Dybek Elżbieta, Stępień Stanisław (red.): Henryk Sienkiewicz znany i nieznany : praca zbiorowa, 2021, Przemyśl | Warszawa, Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu | Fundacja Wolność i Demokracja, 333, [1] s. 41 – 94. Punktacja MNiSW 5.
2. Moskała Katarzyna: Paryski adres Józefa Czapskiego : Józef Czapski i Galerie Lambert. [w:] .: Czapski raz jeszcze..., errata do biografii Józefa Czapskiego / pod red. Elżbiety Skoczek i Mirosława A. Supruniuka. Kraków, Instytut Literatury: 2021, s. 205 – 219. Punktacja MNiSW 20.

3. Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław A.: Towarzystwo Studiów Irańskich : wojenna kontynuacja Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej w latach 1942-1945. [w:] Początki sowietologii, Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej w Wilnie 1930-1939 : idee, ludzie, dziedzictwo : z okazji 90-lecia powołania / red. tomu Jan Malicki, Andrzej Pukszo. Warszawa, Uniwersytet Warszawski. Studium Europy Wschodniej: 2021, s. 341 – 383. Punktacja MNiSW 20.
4. Supruniuk Mirosław A.: Noblesse oblige: Józef Czapski i Kongres Wolności Kultury. [w:] Czapski raz jeszcze..., errata do biografii Józefa Czapskiego / pod red. Elżbiety Skoczek i Mirosława A. Supruniuka. Kraków, Instytut Literatury: 2021, s. 169-183. Punktacja MNiSW 20.

Najważniejsze artykuły autorstwa lub współautorstwa pracowników BU:

1. Bibliografia publikacji Stanisława Salmonowicza za lata 2001-2021 / oprac. Stanisław Salmonowicz, Maciej J. Mazurkiewicz, Adam Biedrzycki. Zapiski Historyczne 2021 T. 86 z. 3 s. 35-60. Punktacja MNiSW 70.
2. Biedrzycki Adam: Bibliografia miasta Torunia za rok 2020 wraz uzupełnieniami. Rocznik Toruński 2021 T. 48 s. 391-477.
3. Krużyńska Edyta: Bożena Bednarek-Michalska – bibliotekarka XXI wieku : wspomnienie, Biuletyn EBIB, 2021, nr 4 (199) s. 1- 6.
4. Lewandowska Liliana: Die lutherische Kirche Danzigs angesichts der "Frömmigkeitskrise" im Ausgang des 17. Jahrhunderts / Kościół luterański Gdańska w obliczu "kryzysu pobożności" pod koniec XVII wieku. Biuletyn Polskiej Misji Historycznej 2021 nr 16, s. 91 – 109, punktacja MNiSW 40.
5. Lewandowska Liliana: Reformacja : między ideą a realizacją : aspekty europejskie, polskie, śląskie = Reformation : zwischen Idee und ihrer Umsetzung : europäische, polnische und schlesische Aspekte / red. Lucyna Harc, Gabriela Wąs. Kraków 2019. Odrodzenie i Reformacja w Polsce, 2021, t. 65, s. 302-306 (artykuł recenzyjny). Punktacja MNiSW 50.
6. Nierzwicki Krzysztof: Egzemplarz drugiego wydania *De humani corporis fabrica* Andreasa Vesaliusa (Bazylea 1555) w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie. Cz. 1: W zbiorach Ezechiasa i Georga Reichów (II połowa XVI wieku – początek XVII wieku), Roczniki Biblioteczne, 2021, Tom 65, s. 5-28. Punktacja MNiSW 40.
7. Nierzwicki Krzysztof: Królewiecki egzemplarz *De humani corporis fabrica* Andreasa Vesaliusa (Bazylea 1555) w zbiorach Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej "Hosianum" w Olsztynie. Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi, 2021, t. 15, z. 1, DOI: 10.33077/uw.25448730.zbk.2021.654. Punktacja MNiSW 20.
8. Supruniuk Mirosław A.: Czapski raz jeszcze..., errata do biografii Józefa Czapskiego / pod red. Elżbiety Skoczek i Mirosława A. Supruniuka. Kraków, Instytut Literatury: 2021, Wstęp s. 9 – 17.
9. Zawacka-Wakarecy Dorota, Kromp Dorota: Sprawozdanie z działalności Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej. Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu za rok 2021, Biuletyn Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej, 2021, T. 33, nr 71, s. 123-131

W 2021 r. do bazy bibliometrycznej pracownicy BU zgłosili łącznie 15 publikacji (artykułów, rozdziałów, sprawozdań). W repozytorium instytucjonalny UMK zdeponowano 1 publikację.

Najważniejsze efekty działalności konserwatorskiej zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej

1. Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich „Sen nocy letniej” i „Hamlet” Williama Szekspira z Archiwum Jana Kotta, ze zbiorów Archiwum Emigracji Biblioteki Uniwersyteckiej UMK w Toruniu. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji fotografii: Anna Hanczewska.

2. Dokumentacja Prac konserwatorskich i restauratorskich starego druku: Dzieła Fabiana Birkowskiego Kazania na niedziele i święta doroczne..., wydane w 1620r w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka, sygn. XVII-15.574 ze zbiorów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Barbara Wojdyła.
2. Dokumentacja Prac konserwatorskich i restauratorskich starego druku: Dzieła Marcina Kromera Mitnächtlicher Völkern Historien., wydane w Bazylea 1562r , sygn. XVI.F.4.071 ze zbiorów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Barbara Wojdyła.
3. Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich starego druku „Andrea Chrysostomi in Zaluskie, Załuski, Primo Kijoviensis, postea Plocensis, nunc Varmiensis Episcopi Sacri Romani Imperii Principis...” wydany w Brunsbergae w 1709 r, sygn. St.15 ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Lidia Bannach-Szewczyk.

Konferencje

Biblioteka była organizatorem konferencji i współorganizatorem sesji:

- 9.07.2021 Konferencja podsumowująca projekt *Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju*; organizator: BU; BU, sala nr 8 Transmisja online za pośrednictwem kanału UMK na platformie You Tube: <https://youtu.be/HLY9a07ARLc>
- 24.09.2021 Sesja popularnonaukowa *Samuel Bogumił Linde – wybitny torunianin*; organizatorzy: Towarzystwo Miłośników Torunia, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Książnica Kopernikańska, Archiwum Państwowe w Toruniu, BU; Sala Mieszczańska Ratusza Staromiejskiego w Toruniu. Odznaczenie emerytowanego pracownika BU dr. Mariana Ptaszyka Medalem „Thorunium”

Przynależność do towarzystw naukowych:

1. The Archives and Record Association /UK & Ireland
 - Ilona Miller
2. Copernicus-Vereinigung für Geschichte und Landeskunde Westpreußens e.V.
 - dr Liliana Lewandowska
3. Instytut Kaszubski w Gdańsku
 - dr Wojciech Szramowski
4. International Society for Knowledge Organization (ISKO)
 - dr Dominik Piotrowski
5. Internationale Gutenberg-Gesellschaft in Mainz
 - dr Krzysztof Nierzwicki
6. Polskie Towarzystwo Astronomiczne
 - Dr Karolina Zawada
7. Polskie Towarzystwo Bibliologiczne
 - dr Krzysztof Nierzwicki
8. Polskie Towarzystwo Geograficzne
 - Małgorzata Kozieł
9. Polskie Towarzystwo Historyczne
 - Jolanta Milz-Kłaczek
10. Polskie Towarzystwo Matematyczne
 - Katarzyna Burnicka
11. Towarzystwo Naukowe w Toruniu:
 - dr Marta Czyżak
 - dr Liliana Lewandowska

- dr Andrzej Mycio
 - dr Krzysztof Nierzwicki
 - dr Wojciech Szramowski
 - dr Milena Śliwińska
12. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Główny
- Jolanta Szewczak (Komisja Rewizyjna)
 - Barbara Wojdyła (Komisja Konserwacji Zbiorów Bibliotecznych)
14. Stowarzyszenie Historyków Sztuki
- Sławomir Majoch
15. Stowarzyszenie Muzealników Polskich
- Sławomir Majoch
16. Verein für Reformationsgeschichte
- dr Liliana Lewandowska
17. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie
- Dr Krzysztof Nierzwicki
 - dr Wojciech Szramowski

Prace w zespołach eksperckich:

Dr Marta Czyżak - Zespołu Badań nad Rękopisami SIGLUM przy Uniwersytecie Warszawskim

dr Krzysztof Nierzwicki – Rada Naukowa Polskiej Akademii Nauk – Biblioteki Gdańskiej

Dr Dominik Piotrowski - Rada Konsorcjum DARIAH-PI

Grzegorz Szturek – Polski Komitet Normalizacyjny, Komitet Techniczny nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji

XVII. Granty badawcze

SON

Grant pn. Źródła do historii sztuki polskiej na świecie - inwentarze, nr umowy SONB/SP/465096/2020, realizowany w latach 2020–2022.

Kierownik grantu: dr hab. Mirosław A. Supruniuk

Wysokość dofinansowania: 222.800,00 zł

Celem projektu jest opracowanie i udostępnienie w Internecie inwentarzy 20 unikatowych zespołów i spuścizn archiwalnych oraz kolekcji pamiątek i dzieł sztuki związanych z polskim życiem artystycznym we Francji i Wielkiej Brytanii w XX wieku, znajdujących się w zasobie Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

Projekt obejmie zespoły archiwalne, księgozbiory, pamiątki oraz kolekcje dzieł sztuki artystów emigracyjnych, wydawców książki artystycznej, właścicieli galerii sztuki, krytyków i historyków sztuki oraz dokumenty dwóch galerii sztuk.

Szlakami Polski Niepodległej

Grant pn. Słownik bio-bibliograficzny pracowników i studentów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1919-1939) realizowany w latach 2018-2023.

Kierownik grantu: dr hab. Mirosław A. Supruniuk.

Wysokość dofinansowania: 1.106.880 zł

Celem grantu jest przygotowanie internetowego „Słownika bio-bibliograficznego pracowników i studentów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie z lat 1919–1939”. Słownik zbierze pogłębione informacje o ok. 12 tysiącach osób, stanowiących elitę społeczną i intelektualną Kresów północnych. Informacje obejmą: nazwisko i imiona, nazwisko rodowe, pseudonimy, datę i miejsce urodzenia, datę i miejsce śmierci, imiona i nazwiska rodziców, narodowość, wyznanie, ukończone szkoły, datę rozpoczęcia studiów, datę zakończenia studiów, kierunek studiów, przynależność organizacyjną, tytuł

i stopień naukowy/zawód, datę rozpoczęcia pracy na USB, datę zakończenia pracy, stanowisko i miejsce pracy na USB, sygnaturę teczek osobowej w Archiwum USB, inne źródła biograficzne, ikonografię w formie zeskanowanych fotografii i dokumentów, bibliografię przedmiotową w formie zestawień bibliograficznych oraz artykułów prasowych na temat osoby, bibliografię podmiotową w formie zestawień oraz skanów tekstów autorskich i linkowanie w Internecie. Najważniejszym elementem biogramów będzie szczegółowe opisanie przebiegu studiów lub pracy na USB oraz losów osoby po opuszczeniu USB. Słownik będzie zbudowany w formie bazy danych, którą będzie można uzupełniać w przyszłości w miarę pozyskiwania wiedzy o wojennych i powojennych losach studentów i absolwentów USB.

Program Operacyjny Polska Cyfrowa

Projekt „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju”, nabór nr POPC.02.03.01-IP.01-00-006/17 dla Działania 2.3 „Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa” Poddziałania 2.3.1 „Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki” (typ II projektu: cyfrowe udostępnienie zasobów nauki); dotacja w wysokości 4 599 042,05 zł. Beneficjent projektu: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, partner: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Okres realizacji: 2018-2021. Koordynator projektu: dr Anna Karolina Zawada. Koordynator projektu przygotowywał kwartalne raporty do Ministerstwa Cyfryzacji i oddzielne raporty do Centrum Projektów Polska Cyfrowa oraz sprawozdanie końcowe i rozliczenie projektu.

W 2021 r. przeprowadzono audytu dostępności serwisu KPBC.umk.pl.
Część merytoryczną projektu zakończono 31.07.2021 r..

W 2021 r. odbyły się dwa spotkania informacyjne projektu 12 i 17 maja 2021 r. , których transmisje online dostępne są na kanałach YouTube Biblioteki UKW i Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu:

https://www.youtube.com/watch?v=LbjpYhk_PWE

<https://www.youtube.com/watch?v=rX2V9pjpbbg>

9 lipca 2021 r. odbyła się konferencja podsumowująca trzyletni okres realizacji projektu „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju”, który zaangażował wielu bibliotekarzy, archiwistów, konserwatorów i techników digitalizacji z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Owoc tej pracy to 28 tys. nigdy wcześniej niepublikowanych cyfrowo, w wielu wypadkach unikatowych materiałów, które wzbogaciły Kujawsko-Pomorską Bibliotekę Cyfrową. Cyfryzacji poddano zbiory kilku instytucji: Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, Archiwum UMK, Biblioteki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, a także Muzeum Oświaty oraz Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego w Bydgoszczy. Dodatkowo 15 tys. rekordów egzemplarzy opisów bibliograficznych z katalogów bibliotek uczelnianych UMK i UKW poddano retrokonwersji, co łącznie pozwala uzyskać 43 tys. nowych dokumentów w otwartym Internecie.

Urząd Marszałkowski

Kultura w Zasięgu 2.0 – kwota finansowania: 571.012,00 PLN, lata realizacji: 2017-2021 – bezpośrednia odpowiedzialność: Dominika Czyżak. Projekt koordynowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

POWER

1 października 2019 r. Uniwersytet Mikołaja Kopernika rozpoczął realizację projektu "**Universitas Copernicana Thorunensis in Futuro II – modernizacja Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni**".

Okres realizacji: 2019-2023.

Całkowita wartość projektu wynosi: 35.165.461,74 zł

Środki na realizację pochodzą z unijnego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER), przyznane zostały w ramach konkursu pn. "Zintegrowane Programy Uczelni" prowadzonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Wsparciem objęty został moduł **Biblioteka Uniwersytecka Nowej Generacji**, w ramach którego przewidziano wdrożenie kompleksowego programu dostosowania Biblioteki Uniwersyteckiej i powiązanych z nią bibliotek wydziałowych do oczekiwań społeczności akademickiej i jakości oczekiwanej w XXI wieku w celu doskonalenia jakości kształcenia. . Koordynator modułu: dr Krzysztof Nierzwicki.

W ramach modułu Biblioteka będzie realizować zadania:

- 1) Zakup i wdrożenie systemu bibliotecznego nowej generacji.
- 2) Zakup i wdrożenie systemu zabezpieczenia zbiorów RFID.
- 3) Zakup systemu ochrony zbiorów specjalnych.
- 4) Uruchomienie repozytorium surowych danych badawczych.
- 5) Opracowanie w systemie bibliotecznym (retrokonwersja) 30.000 książek i 70.000 egzemplarzy czasopism.
- 6) Digitalizacja i upowszechnienie w KPBC 1000 wol. książek i 1200 egzemplarzy czasopism.

Zadania zrealizowane w 2021 r:

1. Wdrożenie i uruchomienie systemu bibliotecznego Alma wraz z multiwyszukiwarką Primo.
2. Przygotowanie i wdrożenie wymiany 103 komputerów, zaplanowanych i zakupionych w ramach projektu: 95 jednostek w BU i 8 w Bibliotece Medycznej CM UMK w Bydgoszczy.
3. Zakup systemu ochrony zbiorów specjalnych.

EODOPEN

Projekt EODOPEN eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens, którego liderem jest Biblioteka Uniwersytecka w Innsbrucku, a Biblioteka Uniwersytecka UMK jest jednym z 15 partnerów, zyskał akceptację Educational, Audiovisual and Culture Executive Agency (<https://eacea.ec.europa.eu/homepage>) na finansowanie w ramach programu Creative Europe, Sub-programme Culture.

Całkowita wartość projektu wynosi 3.961.774,06 EU

Kwota finansowana z funduszy unijnych 1.980.887,03 EU,

Kwota finansowania dla UMK: 62.547,91 EU.

Okres realizacji projektu: 1 listopada 2019 r. – 31 październik 2024 r.

Zadania projektu:

- digitalizacja i udostępnianie społeczności europejskiej dzieł literackich wydanych w XX i XXI wieku a do tej pory niedostępnych cyfrowo,
- stymulowanie zainteresowania i usprawnianie dostępu do dziedzictwa kulturowego XX i XXI wieku, w tym także do treści naukowych,
- pogłębianie dialogu międzykulturowego na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym,
- ułatwienie dostępu do publikacji tekstowych wydanych w XX i XXI osobom niewidomym i niedowidzącym oraz dzieciom i młodzieży

Zadania szczegółowe Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu:

- utworzenie tzw. laboratorium społecznościowego, tzn. miejsce w którym każdy zainteresowany będzie mógł zdigitalizować własne zbiory, np. archiwalia rodzinne oraz uzyskać poradę dotyczącą prawnych możliwości upowszechnienia tychże materiałów.
- ustalenie stanu prawnego i digitalizacja 250 dzieł w każdym roku realizacji projektu (łącznie 1000 publikacji).

W 2021 r. odbyły się w trybie online dwa spotkania uczestników projektu. Również online przeprowadzono cykliczne spotkania grup roboczych.

Ważniejsze realizacje zadań projektu w 2021 r.:

- selekcja materiałów, skanowanie, przetwarzanie, opracowanie metadanych, zdobywanie pozwoleń (prawa autorskie) na kolejne materiały, upowszechnianie,
- prowadzenie 'inwentarza on-line' materiałów zakwalifikowanych do projektu,
- zakup dwóch skanerów A3 i A4 dedykowanych dla laboratorium społecznościowego. W listopadzie Uniwersytecka Rada Biblioteczna zatwierdziła Regulamin korzystania z urządzeń skanujących zakupionych w ramach projektu EODOPEN eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens,
- przygotowanie materiałów do wspólnych testów wszystkich parterów projektu w zakresie przetwarzania skanów,
- współpraca z partnerami dotycząca sposobów udostępniania treści i metadanych.

Ważniejsze publikacje zdigitalizowane przez BU w ramach projektu w 2021 r.:

1. Spisy wykładów akademickich prowadzonych na poszczególnych kierunkach UMK w wybranych latach od 1945 do 1997 roku
<https://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/234993#structure>
2. Publikacje prof. Mieczysława Limanowskiego, zmarłego w 1948 r. w Toruniu geologa, krytyka teatralnym. Od 1927 r. prof. Limanowski pracował na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. W KPBC zostało opublikowanych kilka prac Mieczysława Limanowskiego z wileńskiego okresu jego życia, m.in. prezentujących refleksje profesora nad sztuką, kulturą czy przyrodą Wilna i regionu. Np. <https://kpbc.umk.pl/dlibra/docmetadata?id=242793>
3. Publikacje Heleny Piskorskiej(1895-1973), pedagoga, archiwistki i historyk a także działaczki społecznej, prowadzącej liczne akcje charytatywne w czasie I wojny światowej. Jako kierownik Archiwum Państwowego w Toruniu (od 1934 r.) opublikowała wiele prac przybliżających zbiory tej instytucji. Jej autorstwa są m.in. książki: Organizacja władz i kancelarii miasta Torunia do 1793 r., Otton Steinborn doktor medycyny czy Zbiory kartograficzne Archiwum m. Torunia.
4. Prace prof. Artura Hutnikiewicza (1916 - 2005), przez wiele lat związanego z UMK autora ponad 300 publikacji naukowych, znakomitego znawcy literatury okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego m.in.:
 - Żeromski (<https://kpbc.umk.pl/publication/237287>),
 - Żeromski i naturalizm (<https://kpbc.umk.pl/publication/237288>),
5. Pozycje z fotografiami Jana Bułhaka (1876-1950), fotografa i teoretyka fotografii, określanego mianem ojca polskiej fotografii, z ilustracjami autora, m.in. Przez Ponary do Trok, Moja ziemia, Narocz największe jezioro w Polsce, XXVI lat z Ruszczycem czy Pejzaż Wilna z 32 ilustracjami autora.

DARIAH-PL

Projekt DARIAH-PL ma charakter rozwojowy i jest finansowany w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w obszarze *Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki*. Celem projektu jest budowa infrastruktury Dariah.lab obejmującej narzędzia sprzętowe i programowe wykorzystujące najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne oraz zintegrowane zasoby cyfrowe z różnych dziedzin humanistyki i nauk o sztuce. W ramach projektu odbyły się seminaria i wykłady online, a także społeczność akademicka UMK miała możliwość udziału w ankietach analizujących praktyki i problemy związane z komunikacją naukową, m.in. dotyczących publikowania i komunikowania się; czytania, pisania i współpracy naukowej, wyszukiwania i udostępniania materiałów. Celem badań jest zebranie informacji o stanie humanistyki cyfrowej w Polsce.

XVIII. Współpraca międzynarodowa

YUFE Młode Uniwersytety dla Przyszłości Europy (Young Universities for the Future of Europe)

Od sierpnia 2020 r. pracownicy Oddziału Informacji BU biorą udział w pracach grupy roboczej WP3 Students Journey konsorcjum YUFE, zajmującej się zagadnieniami związanymi z bibliotekami. W ramach projektu promowane są biblioteczne programy edukacyjne dla studentów. W roku 2021 odbyło się 20 spotkań wewnętrznych oraz dwa zdalne:

- 21.05.2021 *YUFE Libraries Working Group – Start-up*; organizator: Biblioteka Uniwersytecka w Antwerpii
- 30.09.2021 Spotkanie członków grup roboczych YUFE na UMK z przedstawicielami konsorcjum EPICUR Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.